

Šiame numery

DAILĖS PARODŲ AKIMIRKOS.
LIETUVIŠKĄ OPERETĘ PASITINKANT —
POKALBIS SU REŽISIERE.
TARP ŠVELNIŲ MURINO SPALVŲ IR
LENGVOS NUOTAIKOS.
STASYS MERINGIS APIE TEATRO
FESTIVALĮ.
BUDRIONO NEMUNAS LAUZIA LEDUS.
JONO STRIELKŪNO EILERASČIAI.
ŽEMAITĖ AMERIKOJE — IŠTRAUKOS IS
RASYTOJOS IAISKŲ.
NAUJI LEIDINIAI.
FILMŲ IVAIRUMAI.
KULTŪRINĖ KRONIKA.
MOTERŲ GYVENIMAS.

DAILĖS PARODŲ AKIMIRKOS

Dailininkų ir dailės parodų padaugėjimas skaidrina mūsų gyvenimą. Bet ar visa tai, ką mes rodome ir kaip rodome, kelia mūsų kultūrinį išprusimą?

Imkime hipotetinį pavyzdį. Rengiama kolektyvinė dailės paroda. Iš anksto apie tai skelbiama spaudoje. Minimos dalyvių pavardės, dailininkus juokingai klasifikuojant į profesionalus ir mėgėjus. Atidarymo vakarą nuėjus randi mielus, pažįstamus žiūrovų veidus. Kur nors kurtėje pamatai stalą su kava, pušu ir pyragaičiais. Nuotaika šviesi. Ekspонатų daug. Tik žiūrėk. Tik džiaukis.

Bevaikščiodamas pastebi, kad šalia numatytų dailininkų dalyvauja dar kelios eksponentų susibūrusios pavardės. Nežinau, ar tai mėgėjai ar profesionalai? Pamatai, kad vienas žinomesnis dailininkas kukliai pasitenkina tik keliais kokybiškai stipriais drožiniais, o kitas, nelabai žinomas, išstato visą abejotinos vertės armiją. Atsitiktinai randi ir porą meniškai atliktų fotografijų, nors, parodan eidamas, negalvoji surasias čia tokį žanrą. Žodžiu, šviesių ir tamsių staigmenų pakanka visai valandai.

Staigmenos kaulų nelaužo, būty neblogoi, jei prie tų siurprizų prisidėtų pati reikalingiausia staigmena — bent trumpas katalogelis. Šito paprasto dalyko dažnai tiesiog verkiant pasigendama. Argi mes jau tokie ubagai, kad nepajėgime atspausdinti (šapirografu, Xerox ar kitokia priemone) kelių puslapių, kur būtų išvardintos dalyvių pavardės, pažymėti žanrai, kūrinių medžiaga, klasifikaciniai pavadinimai, viena kita detalė ir t. t. Tokia informacija padeda žiūrovams orientuotis eksponatų girioje. Juk ne visi turi drąsos asmeniškai kvosti drovius ir vienišai atrodančius dailininkus, juo labiau dailininkes.

Su šiuo hipotetiniu pavyzdžiu nepriekaištaujama visoms parodoms.

Didesnė dalis ekspozicijų turi palyginti neblogus katalogus ir visą estetinį šurum-burum. Iš mėgėjiškai sumestų parodų juk negalima tikėtis labai tikslių detalų etiketo. Į jas dažnai tenka žiūrėti kitokiomis akimis. Neverta per daug sielotis, jei tokių parodų metu laksto vaikai, jei balsingi žiūrovai šnekučiuojasi forte, jei pilietis laiko sugniaužęs alaus skardinę, jei keistai nusiėjęs individas nuogais pirštais čiupinėja abstrakčią skulptūrą. Tokiose parodose daug kas turi būti toleruojama. Bėda tik, kad mėgėjiškai sulipdytos dailės šventės ilgainiui tampa pasikartojančia tradicija. Rodos, viskas taip ir turi būti. Jų apipavidalinimas primena linksmą bazarą. Tačiau kalbant su dalyviais ir rengėjais — Oh! Jie visi pretenduoja į aukštą meną, galingą ir stebuklingą.

Parodų subazarinimas, tegu materialiai ir naudingas tiems, kurie bet koku būdu trokšta išstumti savo dirbinius, prisideda prie skonio atrofijos. Meną ugdančias aspektas išblėsta. Į priekį braunasi menkaverčiai darbeliai, kopijų kopijos, saldūs terapiniai peizažai, vakarinių kursų kruopštūs "sedevrai". Jų tarpe jautresnis žiūrovas jaučiasi kaip dėdės apgautas Hamletas. Kur dvasia? Kur autentiška kūryba? Kokybė? Kur iš viso menas?

Tiesa, nelengvas yra parodų rengimas, ypač egzodo sąlygomis. Kai kada rengėjai tiesiog neriasi iš kailio, kad kiti galėtų parodyti savo kūrybą. Bet ar pasiteisinsi, jei prieš pusmetį numatytoje ir kartais su dailininkų talnaka organizuotoje parodoje nėra įvykį įamžinančio katalogo? Ar pasiteisinsi, jei paroda atrodo, kaip neatrinktų vaisių pintinė, kurioje menų eksponatų per daug, o gerų per mažai. Nepasiteisinsi, jei šalia vertingo gobelelio pardavinėjamas kelių dolerių vertės multiplikatas.

Pr. V.

Lietuvišką operetę pasitinkant

Pokalbis su "Sidabrinės dienos" režisiere
Zita Kevalaityte-Visockiene

Šį savaitgalį (šeštadienį ir sekmadienį) 25 metų jubiliejų švenčiantis Dainavos ansamblis Marijos aukštesniosios mokyklos auditorijoje, Chicagoje, rengia premjerinius operetės "Sidabrinė diena" spektaklius. Muzika — Broniaus Budriūno. Žodinis tekstas — Anatolijaus Kairio. Dekoracijos — Jurgio Daugvilos. Dirigentas — Petras Armonas. Režisierė — čionykštė mūsų pokalbininkė. Naujos lietuviškos operetės sukūrimas ir jos įkūnėjimas scenoje mūsų išeivijos kultūriniame gyvenime yra pažymėtinas įvykis. Jo proga čia ir užkalbiname "Sidabri-

lėje kelia režisierius? Ką čia kitaip ir kaip reikia daryti?

— Didelio noro režisuoti niekuomet neturėjau. O kad teks režisuoti operetę, tai būčiau ir pati netikėjusi. Bet šiandien džiaugiuosi, kad nepasakiau "ne". Ir kaip galima atsisakyti padėti Dainavos ansamblui, kai švenčiama tokia graži 25 metų jo darbo sukaktis.

O buvo laikas, kada jie mums padėjo, jie buvo mums reikalingi, jie mus linksmo, guodė dainomis, žavėjo tautiniais šokiais, pačiais sunkiausiais stovyklinio gyvenimo metais, kai mane ir daugelį lietuvių kankino nepakeliamas nostalgija. Dainaviečiai buvo lyg tas ryšys tarp paliktųjų namų ir barakinės realybės. Dainavos ansamblis buvo visuomet laukiamas svečias!

Šioji operetė ne tik mano darbe pirmoji, bet ir pirmoji lietuviška operetė pokario tremtyje. Ji yra arčiau mūsų širdies supratimo, ką mes vadiname — muzikinė komedija.

Muzikiniai veikalai reikalauja didelės kantrybės ir susikaupimo. Čia reikia gerai susipažinti ne tik su tekstu, bet ir su esama muzika. Tai beveik kaip dvigubas darbas. Kuo režisierius muzikalesnis, tuo jam lengviau suderinti tris pagrindinius elementus: žodį, muziką ir judesį. Nežiūrint to, dažnai tenka ieškoti kompromiso tarp dviejų menų: vaidybinio ir dainos meno, kad nė vienas per daug nenukentėtų. Kartais nustatytą mise en scene, reikia dar supaprastinti, kad ji būtų taupi, patogė ir lengva. Yra vietų, kuriose tenka paskačiuoti matematiškai ir judesį ir žingsnį. O ką jau kalbėti apie minia!

— Kokio gyvenimo ar kokios

Zita Kevalaityte-Visockienė, operetės "Sidabrinė diena" režisierė.

nės dienos" režisierę Zitą Kevalaitytę-Visockienę.

— Kiek prisimename, Jūs scenos veikale esate režisavusi ne vieną. Tačiau operetė ar tik nebus pirmoji arba bent labai reta. Sakyt, kokias problemas tokios rūšies veikalas pirmoje ei-

"Sidabrinės dienos" repeticijų akimirka. Priekyje iš kairės į dešinę matome operetės solistus: Margaritą Momkienę, Romą Mastienę, Vytautą Radį, Dalią Kučėnienę, Algį Grigą, Juliją Savrimą, Janiną Šalčinę.

Nuotrauka Zigmo Degučio

Bronius Murinas
Iš Čiurlionio galerijoje, Chicagoje, vykstančios parodos

Natiurmortas (akrilika)
(Nuotr. Lietuvių foto archyvo)

Lengvoji nuotaika tarp švelnių spalvų

Broniaus Murino paroda Čiurlionio galerijoje

ZITA SODEIKIENE

fantazijos iškarpa pamatysime "Sidabrinėje dienoje"? Ar tai bus "linksmy plaučių" operetė, kaip, sakysime pernai toje pačioje scenoje matytas R. Strausso "Šikšnosparnis"? Ir ko gali tikėtis žiūrovas: "tarpautinio" ar "tautinio" spektaklio?

— "Sidabrinė diena" — jokia fantazija. Čia paprastas mūsų gyvenimas, kuriame pinasi šeimyninės ir visuomeninės problemos. Anot jūsų, kas turės "linksmy plaučius", galės pasijuokti, bent man taip atrodo. Kas tikisi išvysti lietuvišką grytelę ar tautinius rūbus, tas nusivils, tačiau kitu atveju operetė pakankamai tautinė, nes kompozitorius ir autorius lietuvi.

— Kaip vertinate "Sidabrinės dienos" muzikinę ir žodinę pusę? Kaip manote, kas joje labiausiai pagaus mūsų žiūrovą: muzika ar žodis? Ir kaip jaučiasi režisierius tarp šių dviejų operetės elementų?

— Vertinti muziką ar žodinį tekstą aš neturiu teisės, ir tai (Nukelta į 2 psl.)

Ir vėl veriamės Čiurlionio galerijos duris žiūrėti naujos parodos. Vieni einam, tikėdamiesi pamatyti ką nors naujo, ypatingo. Kiti užsukam pasidžiaugti jau žinomais dailininkų darbais, pasižiūrėti, kas per paskutinius metus buvo sukurta. Šį sykį gruodžio 4 d. buvo atidaryta čikagiečio dail. Broniaus Murino sukurta paroda, kuri galerijoje tęsiasi visą savaitę ir baigsis šį sekmadienį, gruodžio 12 d.

Dail. B. Murinas lietuvių visuomenėje yra gerai žinomas, užsirekomendavęs kaip geras akvarelistas. Ši jo paroda — be pretenzijų. Paprasta, šilta. Niekas nelenda į akis. Žiūrovai, kurie ieško naujų ir stebinančių kūrinių, šioj parodoj to neras. Čia nėra nei filosofinių, nei psichologinių bylojimų, prašmatnių išraiščių, nėra avangardinių siekimų, bet švelnios spalvos, formos, paprastos kompozicijos, kūrinių, kurie išryškina lengvą nuotaiką. Tematika taipgi paprasta — natiurmortai, miesto vaizdai ir gamtos nuotakai fiksuojami, pvz. "Pavasaris kalnuose", "Vakaro šviesoj", "Vasaros jaunystė" ir t. t. Stilius daugiau ekspresionistinio pobūdžio, daug kur naudojant tamsias linijas kompozicijos išryškinimui. Kūriniais bėga tam tikras judėjimas, kuris kyla iš dailininko (sąmoningai ar ne) naudojamų liepsnos formų. Akvarelės tapyboje nemažai matyti ir atsitiktinumo, bet dail. B. Murinas visa tai gerai panaudoja. Atrodo, kad jam ši technika

yra gana įprasta, natūrali. Akvarelės naudojimas (kai kuriuose kūriniuose kartu su akvarele) iš tikrųjų nieko naujo neprideda, nieko neišryškina ir nieko nepakeičia. Tokiu atveju nematyti būtino reikalo vartoti akriliką.

Kai kurių kūrinių įreminimas paveikslams padaro nemažai žalos. Žinoma, rėmai iš esmės neturi reikšmės, bet bendram kūrinių vaizdui šiek tiek tokios reikšmės vis dėlto turi. Kai kuriuos kūrinius dusina pilksvai margas popieriaus bortas, neišryškindamas spalvingumo.

Paroda susideda iš trejų metų laikotarpyje nutapytų kūrinių. Bendrai visus apžvelgus, nematyti daug skirtumo nei technikoje, nei stiliuje. Bet atidžiau pažvelgus, galima pastebėti, kad pastarųjų metų darbai turi savyje kažką skirtingo. Jie dvelkia tam tikru šviežumu. Gaila, kad daugelis iš jų gana maži. Norėtųsi matyti didesnius plotus ir drąsesnius mostus. Pvz. kūriny "Sidabro ūkanos" turi gana naują kryptelėjimą ir skiriasi nuo visų kitų dailininko darbų. Jau čia nėra tų liepsnos formų, nei tamsių linijų, o tik spalvų vertikalus ir horizontalus judėjimas, kuris iššaukia tam tikrą gamtos nuotaiką.

Reikia tikėtis, kad dail. Murinas nepabūgs dar didesnių kryptelėjimų. Akvarelės technika nėra lengvai valdoma, bet geroms rankoms ji duoda daug galimybių.

Scena iš Algirdo Landsbergio "Paskutinio pikniko" teatro festivaly, Chicagoj.

Nuotrauka A. Gulbinsko

Tolūs verpetai tvindo nusiūgusius duburius

Motery potencies teatrinei šventei duoklė

Tolimieji Amerikos vakarai ir Kanados vietovė festivalyje reprezentavo lietuvišką sceninę tikrovę kontinente. Kadaiše stiprus Chicagos teatrinių veiksmas, vis dar tebesnūdiuodamas, iniciatyvą perleido jaunimui.

Iš plataus kontinento vien Los Angeles miesto Dramos sambūris už dviejų tūkstančių ir Kanados Hamiltono Dramos grupė už penkių šimtų mylių oru ir žeme atkeliavo Chicagon dalyvauti stropiai garsintame antrame Teatro festivalyje. Chicagos lietuviškąją sceną šiame sambūryje reprezentavo Jaunimo teatras su debutante režisierė, parinkusia K. Ostrausko absurdiškos dramaturgijos pavyzdį.

Neva senstėjęsios ar tarytum pavargusios gan gausios Chicagos sceninės pajėgos, kaip ir pirmame, taip ir šiame festivalyje nedalyvavo. Lygiai kaip dėl įvairių priežasčių sukrutime nesimatė Bostono, Clevelando bei Detroito vaidybinių sąjų.

Klaustukas verčia kiek nukrypti į šalį ir sugrįžti į Chicagos platybes. Juk paslaugomis išieškojus spaudos informacijomis, čia nuo 1948 metų paigos reiškėsi net 20 mūsų režisierių, įgyvendinusių net po kelias premjeras. Įsijungdami į režisūrinę talką, dar vienuoliai vėrė bei moterų buvo paruošę po vieną spektaklį. Tų pačių spaudinių malonėmis žiniomis, toje pačioje Chicagoje tritūris ir laurus raškė bent šimtas, o gal net ir du šimtai, abiejų lyčių vaidintojų. Be to, atvirais veidais ar slapčiomis, lietuvių kalba teatrą Chicagoje planavo ir tvėrė paskiri individai ir kilniųjų užpuolių organizacijos. Vienok, nepaisant vėtravimų ir nutrūktgalvių asmeninių ambicijų, lietuviškoji scena prie Michigano ežero būdavo gyvastinga, o dažnai net šviesiai kūrybinga.

Gal dar nekenktų priminti, jog nė vienoje kitoje išieškojimo oazėje nėra tiek daug gyvų ir sveikų moterų ir vyrų, kuriems buvo lemta ilgiau ar trumpiau scenos meną studijuoti ir ilgesnį laiką teatriniuose vienetuose dirbti. Pridurkim, kad įrodė pašaukimui tinkamumą ir stipresnį talentą ir ne kartą Chicagos spektakliuose tai buvo įrode.

Kažkaip atsitiko, kad toji išbujojusi teatrinė veikla, lyg apkerėta, sustingo ir tapo beždėdė. Ir ar ne tuo laiku, kai lietuviška sceninė gyvybė susi-

ST. MERINGIS

rūpino L. B. Kultūros fondas, ar, tiksliau pratarus, šios funkcijos pirmininkas Anatolijus Kairys, organizacinis drąsuolis, save užhipnotizavęs neaiškio- mis teatrinėmis sąvokomis. Kultūros fondo valdytojas, jo paties vieša išpažintimi, pažadindes savyje tėviškumo emocijas, nesusivaldė nepagimdęs Chicagoje nekalto kūdikėlio, kurį ir pakrikštijo Jaunimo teatru. Pribuvęjos ir auklės pareigoms, pamąsino talentingą teatrališkumą, gal net formalizmo, mūsųose pirmūnų Darių Lapinską. Kompozitoriaus asmenybė patraukė jaunimą, o darbai iškėlė kelis gabius jaunatvės atstovus. D. Lapinskas spektakliuose džiugino vaizduotės turtingumu, drąsiais vizijomis, tačiau kiekvieną interpretuojamą autorių palenkėdavo savo fantazijos gaivai, nevengdamas kad ir netikėtų priemonių, kaip kad, pvz., japonų teatro ypatybių. Jaunimui naudose ypač atnešė ritmo skiepijimas.

Kas laiko jau užgožta, greit užmirštama. Nors Dariaus Lapinsko teatrinę improvizaciją ir tikrai išradingų sceninių situacijų užmarštin nustumt nesinori.

Tačiau žiūrovai nesitenkino kaip perteikdama, o troško suprasti kas scenos veikale glūdi. Žodžiu, neturėjo apetito aust-rėms, artiškams ar variėms, bet geidė smaguriausios bulviniais kukuliais ir dešronis su kopūstais. Gabios formalistinės naujovės sukėlė žiūrovuose prie-šingas emocijas, galgi net re-akcijas. (Kas nemenkina Da-rius Lapinsko grynajam teat-rališkumui duoklių ir sceninės atmosferos Chicagoje įvairini-mo).

Liūdumo ar nuostabos či-ka-ginės pabiros, kaip anksčiau jau pratarta, yra iššauktos klaustukų. Kodėl šios vietovės tvirtas ir neretai pranašesnis lietuviškas teatrinis veiksmas tapo supariližuotas? Gal kas į klausiamąjį ženklą pajėgs nu-manymo taškais atsakyti?

Chicagos Jaunimo teatro de-biutantė režisierė parodė (net ir absurdiškim spektaklyje) polinkį į lyrinę interpretaciją. Sugeba komponuoti, sąstatą disciplinuoti, patraukti tal-kininkus. Kosto Ostrausko di-vertismentas susilaukė auto-rystės talkininkės. Vertinga

profesinė pagalba.

Marytė Smilgaitė — universi-teto studentė, aktyvi tiek lietu- viškame bruždesy, lygiai ir aka- deminiame teatrinio naujakelių grindime. Nesenai rodėsi su K. Ostrausko "Lozorius" režisū- ra. To paties autoriaus "Metų" premjerą sukūrė kaip siurpri-žą, nelengvą pastatyminį egzami- ną išlaikiusi. Be režisūros, debiutavo ir kaip scenovaidžio sudarytoja.

Kiekvienas scenoje debiutav- rišai su nemenka atsakomybe. Ypač pirmą sykį jau žinomo autoriaus veiklą atskleidžiant.

Aktorai M. Kalvaitienė ir A. Enskaitis Jurgio Jankaus "Audronėje" Nuotr. Beniusio

Ir pirmuosius žingsnius amate žengiant! Bet M. Smilgaitė pa- ti sau nemeluoja. Ji yra lyrikė, kupina mergautinio drovumo, prigimtini, kad ir ryžtinga, bet kukli, nors ir bandanti iš ne- drąsos išsiskleisti. Kosto Ost- rausko "Metuose" jai, matyt, buvo neprimtini pantomimos — fantazijos antro veiksmo epizodai, ir ji nuo jų (gal ir klaidą darydama) atsiskakė.

Juoba, kad tas "Vasaros" veiks- mas nesiderino su jos spektak- liu apipavidalinimo kompozicija. Ir pats "absurdo" sceninis siu- žetas, matyt, šokiravo.

Sąstatas parodė gerą discip- liną. Sugavotos "meilės dievai- tės" judėjo darniai, pirmame veiksmo buvo pakankamai po- etiškos; amūras vietomis pasi- rodydavo užtektinai lankstus ir juokingas. Režisierės sužeidžia- moji vieta yra... absurdo "su- sušvelninimas". Groteskinė Ap- vesdintojo figūra jos vaizduo- senoje, pvz., pavirto ramiu re- zonojančiu personažu. Geriau-

siai pavykę buvo trečias ir ket- virtas veiksmas, atstovavę au- toriaus intencijoms. Trečiame veiksmo, tarp kitko, įdomiai iš- spūsta iškelta lova.

Kostas Ostrauskas susilaukė "Metuose" antros autorės! Jo neatsargi įtaiga užpildyti veiks- mą choreografiniais momentais, pavertė Jaunosios, Didžiojo kondoro ir peslių akcijas, sau- lės išsvilintą lauką platforma, kurioje Elena Gustaitis - Ar- guelles pateikė nieko bendra su sugestijuotu turiniu neturinčias mostais bei mimika savąją (be- prasmio filmavimo, lošimo kor- tomis ir pan.) kone ištiso pus- valandžio "vaidybą". Viskas bu- vo darnu, net jaunoji su vyru už saulės skėčio glėbesčiaus ir net be prasmės pratarė kelias K. Ostrausko teksto replikas, tačiau tai, deja, nebuvo režisū- ros (bei autoriui pagarbos) pliusas. Ypač kai programoje žiūrovams buvo siūlytas Kosto Ostrausko keturių veiksmų di- vertismentas.

Problema, ar pradėdantys re- žisieriai turi teisę veiklą sa- viškai interpretuoti? Ypač jei pirmą kartą pristatoma gyvo rašytojo nauja kūryba. Tai norėtųsi priminti.

Festivalio sumanytojas - vyk- dytojas šį sykį, regis, bandė nuleisti aktorių pastangas. Tuos klausimus net nesiūlė svarstyti sprendėjų ir diplomų- žymenų teikimo komisijai. Gal todėl, kad šalia scenos mylėto- jų, scenoje rodėsi ir profesinio patyrimo turinčios moterys? Betgi, Rimos Gailiutės slapy- vardžiu prisidengusi, Dalia Juknevičiūtė akiavaidžiai paro- dė, ką spektakly reiškia tikras talentas ir sceniniam darbu- rimtas pasirošimas. Nūansuo- ta vaidyba ir persikūnijimu ji- nai ne vien kėlė veiklą, bet ir stimulavo partnerį. Ir moraliai parėmė debutantės režisūroje ryžtą.

zultatai šiuo būdu turėtų būti ir vertinami.

Spektaklio įspūdis: prisime- namos provincinės Lietuvos scenos atgaivinimas! O gal bū- ty net įdomu, jei šia linkme vaidinimas būtų ir pristatomas.

Reikia tikėtis, jog mūsšikiai literatūros ir teatro kritikai iš- samiau atsilieps ir apie pjesę, o taip pat ir apie vaidintojus. Apybraižos autorius nebando konkuruoti nei su rašytoje nu- simančiais, nei su išsemia- mais reportažais ar su autori- tetingais vertintojais. Jis tik nori pašnibždėti "Audronės" dalyvėms ir vyrams vaidinto- jams: "Nelaukit iš teatrinio darbo atpildo. Santalkinė teat- rui meilė tebūnie svariausias užmokestis. O scenoje dirbti reikia iš arti ir iš tolo moky- tis per visą gyvenimą. Tai, ką darot, yra jūsų gyvenimo pras- mės. Šios esmės, kol galite, ne- atsižadėkit."

Spektaklyje vaidybiniai išsi- skyrė Elena Dauguvietytė, ta- lentu ir darbo patyrimu. Rea- gavimais bei ritmika įtikino Lina Verbiekaitė: turi gerą pri- valumą ne vien kalbėti, bet ir klausyti.

E. Dauguvietytės - Kudabie- nės tėvai gyvenimą atidavė teat- rui. Iš Boriso Dauguviečio, matyt, paveldėjo organizacinius gabumus ir premjerų kūrimui

(Nukelta į 5 pusl.)

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIS
2858 West 63rd Street
Val. kasdien 10-12 val. ir 7-9 v. vak. Šeštadieniais 10-1 val. Trečiad. uždaryta. Ligoniai priimami susitarus
Ofiso telefonas: PR 8-3229
Rez. telef. WALbrook 5-5076

Rezid. Telef. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą, jei neatsiliepa skambinti 274-8012

DR. VL. BLAŽYS
PLAUKŲ IR VIDAUS LIGOS
2501 West 63rd Street
Kampus 63-Gios ir Californijos
Valandos pagal susitarimą:
Pirmad., antrad., ketvirtad. nuo 6 iki 7:30 val. vakaro.
Šeštad. nuo 2 iki 3:30 val. Trečiad. ir penktad. uždaryta
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WALbrook 5-3048

DR. VL. BLAŽYS
PLAUKŲ IR VIDAUS LIGOS
2501 West 63rd Street
Kampus 63-Gios ir Californijos
Valandos pagal susitarimą:
Pirmad., antrad., ketvirtad. nuo 6 iki 7:30 val. vakaro.
Šeštad. nuo 2 iki 3:30 val. Trečiad. ir penktad. uždaryta
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WALbrook 5-3048

LIETUVIŠKĄ OPERETĄ PASITINKANT

(Atkelta iš 1 psl.)

nebūtų etiška. Tam yra šios rū- šies specialistai, ir gal jie pasi- sakys. Tačiau, prieš pradėdama dirbti, aš visuomet žiūriu, kokia yra medžiaga, ką iš jos galima padaryti, ir ar iš viso verta dėti pastangas, jeigu nepramatai bent vidutiniško rezultato. Šiuo atveju didelių problemų nebuvo. Jei muzikiniame veikale yra dvi ar trys melodijos, taip sakant "catchy", pagaunantios žiūro- vų klausą, tai jau sakoma gerai. Nors per tuos kelis mėnesius mūsų visų ausis priprato prie kompozitoriaus Br. Budriūno muzikos, tokiu atveju sunku bū- ti objektyviai, bet atrodo, kad tokių gražių gabalėlių "Sidabri- nėj dienoj" yra ne vienas. Visa operetė pakankamai įdominga.

— Ar visi šios operetės ele- mentai ir jos sceninis apipavi- dalinimas yra daugiau tradici- nio sukirpimo ar labiau avangar- dinio, mūsųose suprantamo kaip daugiau lapinskio užmojo?

— Į šį klausimą atsakyti jau reikėtų kalbėti plačiau, bet gal kita proga. Pirmiausia, kas yra tradicija ir kas avangardas. Pats žodis "avant garde" teat- rinėje kalboj jau gerokai senas, kaip ir tradicija, nes gimė 1896 m. Paryžiuje po pastatymo "King Ubu". Ar jau bėgimas

nuo tradicijos nepasidarė "tra- dicitija" teatriniam darbe? Viso- kių bandymų buvo, yra ir bus — ir visokių reikia, kol toji priemonė tarnauja vienam pa- grindiniam tikslui — meniškam spektakliui. Malonu dirbti su dailininku J. Daugvila, šio spek- taklio dekoratoriumi, kuris vi- suomet pagauna spektaklio dvasią ir reikalavimus, sukurdamas elegantiškas ir neperkrautas de- koracijas.

— Aplamai, ko patartumėte

DR. C. K. BOBELIS
DR. B. B. SEITON
INKSTŲ IR SLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
Tel. 695-0533

FOX VALLEY MEDICAL CENTER
860 Summit Street
Route 58 — Elgin, Illinois

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2283
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2434 West 71st Street
Val. pirm., ketv., 1 iki 7 popiet. antr., penkt., 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS

2709 West 51st Street
TEL. GR 6-2400

Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penktad. 10-4; šeštad. 10-2 val.

Ofs. 735-4477 Rez. PR 8-6960

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS

CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. Tel. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei ne- atsiliepa, skambinti: MI 3-0001

Ofiso tel. PR 8-2220
Namu — rezid. — PRospect 8-9081

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS

2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12 iki 2 val. ir nuo 5 iki 8 v. vak. šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3844 West 63rd Street
VAL. kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

Ofiso ir buto tel. OLYmple 2-1381

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus

DR. ALG. KAVALIŪNAS
VIDAUS LIGŲ IR KRAUJO SPECIALYBĖ

5540 South Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą
Skambinti — 585-2525

Tel. ofiso ir buto OLYmple 2-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus trečiadienius
Šeštadieniais 12 iki 4 popiet.

Tel. RELiance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street

Val. pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 v. vak. šeštad. 12-2 val. p. p. ir trečiad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KODIKŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE

MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antrad., ketvirt. ir penkt. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6-8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto iki 1 val. p. p., šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p.

Ofiso telef. HE 7-1168
Rez. tel. 239-2919

Perskaite "Draugą", duo-

kite kitiems pasiskaityti.

žiūrovai ir klausytojai tikėtis ir ko nesitikėti iš šio naujo muziki- nio spektaklio?

— Nieko nėra baisesnio, ka- da visuomenė iš anksto nutel- kiama viena kryptimi ir jau lau- kia "stebuklo". Stebuklai yra re- ti, stebuklai lengvai neįvyksta. "Stebuklo" laukia ir Broadway. Apie Broadway ir visas jo nege- roves William Goldman savo knygoje "The Season", kaip tik daug rašo apie dideles "mandry- bes", kurios išvalkė pagrindinį teatro žiūrovą, ir kad tik vienin- teliai muzikiniai veikalai turi pasisekima, nebent Teatre įvyk- tų "stebuklas".

DR. MARIJA LINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS

2817 West 71st Street
Telef. HEEmlock 6-3545

(Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

Ofiso HE 4-1818 Rez. PR 6-9861

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS

2454 West 71st Street
(71st ir Campbell Ave. kampas)
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 3 val. popiet. iki 7 val. vak. Ketvirtad. ir šeštad. nuo 9 v. ryto iki 11 val. — tik susitarus.

DR. FRANK PLEČKAS
OPTOMETRISTAS
Kalba lietuviškai

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis, Pritaiko akinius ir "contact lenses".

Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS

5159 South Damen Avenue
Tel. Ofiso PR 6-7800; Namų 925-7697
Valandos tik pagal susitarimą. Trečiadieniais uždaryta

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS

2745 West 69th Street
Tel. 737-2290: ofiso ir rezidencijos

Pirma ligonius tiksliai susitarus — (By appointment)

DR. LEONAS SEIBUTIS
Inkstų, Pūslės ir Prostatės CHIRURGIJA

2656 West 63rd Street
Val. antrad. nuo 1-4 popiet ir ketvirtad. nuo 5-7 vakare

Ofiso tel. 776-2880; Rez. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RELiance 5-4410
Rez. GROvehill 6-0617

Valandos: pirm. ir ketv. nuo 12 val. iki 2 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. vak. antr. ir penkt. nuo 12 iki 2 val. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija

Ofisas 2750 W. 71st Street
Telefonas 925-8296

Valandos: 2-8 v. v. penktad. 10-12 ryto, 2 iki 8 val. vak. šeštad. 1 iki 4 v. vak. Treč. ir šeštad. uždaryta.

Rezid. tel. WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos

Ofisas ir rez., 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1223

Ofiso val. Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. šeštad. 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Of. Tel. HE 4-2123. Namų GI 8-6199

DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS

2454 West 71st Street
Pirmąją ligonius tiksliai susitarus
Val. 2-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

Tel. PRospect 6-9400

DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VAKARAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE

6648 South Albany Avenue
Val. pirm., antrad., ketv. 6-8 val. vak., penkt. ir šeštad. 2-4 popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Tel. ofiso PR 6-6446

DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

8107 West 71st Street
Valandos: 1-6 val. popiet
Treč. ir šeštad. pagal susitarimą

DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6449 South Pulaski Road
Ofiso tel. 767-2141 Namų 636-4856
Val. pirm., antr., ketv. 2-5 ir 6-8 penkt. 2-6 šešt. pagal susitarimą

Budriūno Nemunas laužia ledus

Mūsų muzikinių leidinių lobyną papildant

Bronius Budriūnas. NEMUNAS LAUŽIA LEDUS PAVASARĮ. Iš sonatos fortepijonui "Mano tėvyne". JAV LB Kultūros fondo leidinys Nr. 53. Chicago. 1970.

VLADAS JAKUBENAS

* Juozas Gruodis buvo ne tik aukšto išsilavinimo ir talento kompozitorius; jis buvo taip pat ir geras, daug reikalaujantis pedagogas kompozicijos mokslo srityje. Jo vedamoje kompozicijos klasėje buvo daug gabių mokinių, kurių nemažai vėliau įgijo platų vardą lietuvių muzikoje, o kartais net dar toliau. Iš JAV gyvenančių žymiausi J. Gruodžio mokiniai kompozitoriai yra Bronius Budriūnas ir Julius Gaideelis.

Ciklinės keturių dalių sonatos formos apvaldymas ir jos parašymas sudaro Rytų Europos kompozicijos klasės svarbiausią baigiamąjį darbą, po kurio, atlikus visus kitus privalomus kursus, būdavo išduodamas specialybės baigimo diplomai. Gabūs mokiniai galėdavo dar pora metų pasilikti vadinamai praktinei kompozicijai. Broniaus Budriūno sonata, parašyta jam kompozicijos klasę baigiant, sukėlė savo laiku susidomėjimo ne tik teorijos mokytojų, bet ir šiaip pedagogų bei pažangusių studentų tarpe. Jos pasiklausyti per egzaminus buvo susirinkę nemažai žmonių. Konservatorijoje parašyti kūriniai rodo dviejų elementų junginį: jau no kompozitoriaus talentą ir pedagogo patarimą ar vadovaujančią įtaką. Abiejų įtakų pusiausvyra būna įvairi: juo gablesnis mokiniškas, juo daugiau jis parodo savo individualybės, pateikdamas visą medžiagą, profesorius paliekant tik formuojančią bei patarimą. Konservatorijoje rašyti veikalai kartais palieka kompozitoriaus staliuose; kartais jie vėliau išimami, peržiūrimi iš visai kito — subrendusio muzikos kūrėjo taško. Kai kada jie gerokai pertaisomi, kai kada gi gauna paties kūrėjo aprobatą, pasitenkinant keliomis smulkesnėmis praktinėmis pataisomis, ir išleidžiami į viešumą, kaip kompozitoriaus kūrybinio lobyno dalis.

Broniaus Budriūno "Nemunas laužia ledus pavasarį" yra jo fortepijono sonatos finalas. Jis sudaro gražią ciklinės sonatos už-

baigą, bet yra veiksmingas ir kaip savarankiškas kūrinys. Jis parašytas vad. "grynoje" sonatos formoje, kurioje paprastai rašoma pirmoji sonatos dalis, bet kuri gali būti panaudota ir finalui. Ją sudaro dviejų kontrastuojančių temų parodymas bei išvystymas; viduryje abi temos laisva fantazija "perdirbamos", t.y. visai sumaišomos, parodant jas skirtingoje šviesoje; toliau vėl grįžtama prie abiejų temų, dažnai pridėdant dar "Codą" — užbaigos dalį. Broniaus Budriūno veikalas para-

Kompozitorius Bronius Budriūnas, kurio operetė "Sidabrinė diena" šian dien ir rytoj Dainavos ansamblio statoma Marijos aukštesniosios mokyklos auditorijoje, Chicago.

šytas gerai išlaikytas, proporcingas ir kondensuota minėta forma. Pirmoji tema yra audringa, nuolat judanti, labiau chromatinė; antroji tema turi lietuviškai liaudiško pobūdžio, ramesnė, melodiška, labiau diatoniškoje harmonijoje. Nors ir prisilaikoma įprastinės dominantinės kadencijos ekspozicijos gale, bet kūrinys nenutrūkdamas judėjimo pereina į neilgą, bet spalvingai kondensuotą "perdirbimo" dalį, kur įdomiai, įvairiais atspalviais parodoma antroji, liaudiškai melodiška tema. Repozicijoje (pradžios pakartojime) antroji tema trumpiau vystoma, bet pereina į įspūdingą, skaidres-

nį "Codą", kuri užsibaigia prašvitusia, triumfalia nuotaika. Kūrinio nuotaika yra pilna veržlumo, gyvybės; fortepijono faktūra, gal būt, nėra specialiai pianistiška, bet patogi skambinti. Harmonija daugiausia švelniai disonansinė, septakordė, su sveikų tonų sąskambių epizodais, vengianti trigarsių. Veikalą berašant Kaune, tai atrodytų stipriai moderniška; mūsų laikų ir nespecialiai išspręstam klausytojui ji skambės pakankamai darniai ir suprantamai, nors ir kiek naujoviškiau, negu dažnai girdimi Br. Budriūno vokališki kūriniai. Viena pastaba: veikalas nėra lengvas, jo gali imtis tik pianistas, ar gerokai pažengęs mėgėjas. Gaila, kad nėra pažymėtas pirštavimas; problema, kaip sutvarkyti greitai judančias techniškas grupes bei pirštavimą, gali kartais atbaidyti imtis studijuoti Br. Budriūno kūrinį, kuris, šitai sutvarkius, nėra nenugalimai sunkus. Br. Budriūno mokytojo J. Gruodžio įtaka gal kiek jaučiama gausiai oktaviniame akordų išdėstyme, tačiau nėra J. Gruodžio tipingų, pianistui ypač nepatogių greitų harmonijų pasikeitimų, visur jaučiama aiški Br. Budriūno kūrybinė asmenybė. Kūrinyje itin mažai korektūros klaidų, dėl kurių nukentčia tiek mūsų, ir, kas ypač įdomu — žymia dalimi ir Vilniaus valstybinių leidyklų leidiniai; Br. Budriūno veikale vienoje vietoje teko surasti klaidingą raktą ir poroje oktavų trūksta vieno chromatinio ženklo; painios faktūros ir chromatinio pobūdžio kūrinyje tai yra nuostabiai mažai.

"Nemunas laužia ledus pavasarį" yra vertingas įnašas į mūsų negausią tremties fortepijono literatūrą; jis yra vertas dėmesio tiek pianistui, tiek ir fortepijono pedagogui su pažengusiais mokiniais, tiek ir gerai šį instrumentą valdančių mėgėjų.

MIRE MUZIKINIO ŽURNALO LEIDĖJAS

John Majewski, buvęs žurnalo "Musical America" savininkas ir leidėjas, mirė sulaukęs 79 m. amžiaus.

JONAS STRIELKŪNAS

LIETUVA

Lietuva — atmuo prie slenkščio seno
Ir lietaus lašelis debesy.
Lietuva — ugnis, kurią kūrenam,
Ir kurioj sudegsime visi.

Lietuva su pagonybės mitais,
Lietuva su šimtmečių lažu.
Lietuva — grėsmingas dinamitas
Tūkstančiuos sukilėlių laužu.

Visos pievos, upės apraudotos
Graudžiose lietuvis raudose.
Švietė revoliucijos raudonos —
Požemiuos įkalinta dvasia.

Mes visi tenai — gelmėj — užgimę
Po lenktu sukilėlio dalgiu.
Ir visus mus Lietuva augino
Tarsi lauką željančių rugių.

Ak, rugiai, iškentę gruodžio vėją,
Ir keliai, nubėgantys kalvom...
Kažkada iš Lietuvos atėję,
Mes ir vėl sugrįšim Lietuvon.

Ir tenai, kur po visų klajonių
Žemėn atsigrūps mana galva,
Nerašyk!t mano vardo, žmonės,
Parašyk!t, žmonės: Lietuva.

* * *

Per amžius tas vėjas palinkusiuos krūmuos
Ir pėdos galvijų į tylinčią brastą.
Saulėlydžio debesis — aukštos karūnos —
Nušviečia fantastiškai paprastą kraštą.

Dainuoja erdvė nuo pietų iki šiaurės,
Priglaudžia gyvenimus jaudios pastogės.
Iš akmenio žiūri mėnuliai ir saulės,
Ir auga berniūkštis, ant jų atsistojęs.

Meldynuose gieda saulėlydžio gulbė
Ir savo gėlos išgiedoti negali.
Čia vyrai praėjo, čia galvas paguldė
Zalioj lygumoje už saulėlydžių šalį.

Palinko beržynai. Palūžo pušynai.
Ir nulėkė varnos kaip juodos skeveldros.
Ir liko po liūčių įspaustas į šlyną
Sūrupas negatyvas — nukautojo veidas.

Užpylė jį žvyras. Asfaltas užlietas.
Ir žydi vėdrynai. Ir spindi mėlynė.
Sustoki, keleiv! Po kojom — tėvyne.

BALADĖ APIE IŠSIGANDUSIUS
PAUKŠČIUS

Viso krašto paukščiai visą dieną lėkė,
Viso krašto paukščiai visą dieną rėkė:
"Šautuvų ražienos spiaudo ugnimi —
Lėkim visą dieną nesustodami!"

Lėkė paukščiai dieną, rėkė paukščiai naktį.
Saulėi tekant, ėmė margos plunksnos degti.

Poeto Vytauto Mačernio (1921-1944) kapas jo tėviškės laukų kalnelyje. Antkapinis paminklas pastatytas šiemet pavasarį, minint poeto 50 metų gimimo sukaktį. Šalia vardo, pavardės, gimimo ir mirimo datų paminkle įkalta ir dvi Mačernio poezijos eilutės:
Tu, žmogau, gyvenimo išsilgęs
Amžino, — neamžinas esi.

Ir kada nušvito jiems diena tyli,
Mirė gražūs paukščiai svetimoj šaly.

1944-ųjų VASARA ŽEMAITIUOSE

Jau kalnas prinoko gale Žemaitijos.
Jau krinta į širdį. Atsiveria erdvės
Lig jūrų placių. Apynys, apsiųjęs
Ištįsusi virpstį, saulėlydy sverdi.

O žolei prie jūros dainuoti nelinksma:
Vėl žilvino kraujas — legendų aištumas...
Vėl dunda patrankos. Prie stalo palinksta
Dar gyvas Mačernis. Užsidega krūmas...

PASAKOS VARIANTAS

Galukaimės kalvėj nukaltą
Galiūnišką kardą iškėlęs,
Suoliavo ant žirgo į kalną
Narsuolis ir varno šešelis.

Tas varnas jam lėmė iš balno
Iškristi — ir pasakai galo
Laimingo pritrūko... Ant kalno
Jo kaulai nuo liūčių išbalo.

Bet kas ten vėl skinaš taką
Viršukalnėn, kardą iškėlęs?
Nejaugi nemato, kad seka
Ir ji pragaištingas šešelis?

Jonas Strielkūnas (gim. 1939 m.) yra Lietuvoje gyvenantis, jau pokario metais subrendęs poetas. Čia spausdinami eilėraščiai yra paimti iš jo naujos knygos "Vėjas rugiuos", išleistos šiemet Vilniuje.

ŽEMAITĖ AMERIKOJE

Ištraukos iš nespausdintų laišku

VINCAS MACIŪNAS

Š. m. gruodžio mėn. 7 d. suėjo 50 metų nuo mūsų rašytojos klasikės Žemaitės mirties. Kaip žinome, Žemaitė kurį laiką (1916-1921) pabuvojo ir Jungtinėse Amerikos Valstybėse, rinkdama čia nuo karo nukentėjusiai Lietuvai aukas, neatšokdama nuo visuomeninio bei kultūrinio šonykščio lietuvių gyvenimo. Nemaža rašytinės medžiagos, liečiančios Žemaitės buvimą JAV, dr. Vincas Maciūnas rūpesčiu yra sukaupęs Pennsylvanijos universiteto bibliotekoje, Philadelphiaje. Ten yra ir didokas Žemaitės laišku pluoštas. Minėdami rašytojos mirties 50 metų sukaktį čia ir spausdiname anų laišku ištraukomis paremtą dr. V. Maciūno straipsnį.

R e d.

Amerikoje Žemaitė praleido ištisus penkerius metus. Atvyko ji 1916 m. pradžioje drauge su žinomu mūsų veikėju ir buvusiuoju dūmos (Rusijos parlamento) nariu advokatu Andriumi Bulota ir jo žmona. Lietuvos Šelpimo fondo rūpesčiu jie visi trys su prakalbomis aplankė daugybę Amerikos miestų, kuriuose buvo lietuvių kolonijos, rinkdami aukas ka-

ro niokojamai Lietuvai, ir tų aukų pririnko apie 50,000 dol. 1917 m. balandžio mėn. Bulotos išvyko atgal, o Žemaitė likosi Chicagoje, kur gyveno jos sūnus Antanas.

Čia būdama, Žemaitė aktyviai įsijungė Amerikos lietuvių visuomeninį gyvenimą, įstojo Lietuvių socialistų sąjungon ir Lietuvių moterų progresyvinį susivienijimą, ėjo skyrė riau sekretorės ir kitas pareigas, bendradarbiavo kairiosios pakraipos laikraščiuose (Naujienose, Moterų Balse ir kt.), rašinėjo ne tik korespondencijas, bet ir beletristinius vaizdelius, kurie drauge su pluoštu jos čia rašytų laišku buvo išspausdinti rašytojos raštų rinkiniuose.

Susirado dar nenaudotas labai svarbus šaltinis Žemaitės gyvenimui, jos veiklai ir jos nuotaikoms Amerikoje apibūdinti. Tai jos 22 laišakai Uršulei Daukantienei (anuo laiku dar Jokūbauskaitėi), Amerikos lietuvių veikėjai, žurnalistei ir literatei. Jau prieš Žemaitės at-

vykimą Amerikon U. Jokūbauskaitė, nors dar visai jaunučio amžiaus, energingai reikėsi lietuviškoje veikloje. Drauge su keliomis ki-

tomis veikėjomis 1914 m. ji steigė Amerikos Lietuvių Romos katalikų moterų sąjungą, buvo pirmoji centro valdybos pirmininkė ir pir-

moji sąjungos leidžiamo laikraščio "Motery Dirvos" redaktorė (1916-1918). Bendradarbiavo ir kituose laikraščiuose, pasirašinėdama Fabijos Určiniškės (mat, ji gimusi Kaltinėnu valsčiaus Určiniškių kaime), Girių Dukters ir Rutvilės slapyvardžiais.

Redaguodama 1918-1919 m. Bostonę leistąjį mėnesinį katalikų moterų laikraštį "Aušrinė", U. Jokūbauskaitė pakvietė Žemaitę bendradarbiauti. Žemaitė atrasė (1918.XII.13): "Laišką Tamstos apturėjau; ačiū už atmintį, bet nuo sandarbininkavimo 'Aušrinėje' turiu atsakyti. Įvairios aplinkybės ir mano sveikata nedaleidžia daug naujo darbo užsiimti. Sykiu siunčiu Tamstai laišką su pakvietimu prisidėti prie mūsų naujo sumanymo, susitvėrusio komiteto susižinojimo su Lietuva".

Su tuo laišku betgi jų korespondencija anaipol nenutrūko, ir jos pastoviai susirašinėjo ligi pat Žemaitės išvykimo Lietuvon, o jų santykiai pasidarė itin artimi ir šilti. Jei savo pirmąjį laišką Žemaitė pradėjo šaltu oficialiu kreipiniu "Gerbiama Drauge" ir panašiai baigė — "Draugiškai, su pagarba J. Žymont - Žemaitė" — tai kitą, jau ilgą, laišką (1919.I.13) pradeda "Gerbiama Drauge ir miela Dukryte" ir baigia: "Su širdingu draugiškumu bučiuoju J. Žymont-Žemaitė". Tolimesniuose laiškuose Žemaitė į savo adresatę kreipiasi tik "Miela mano Dukryte", "Mie-loji Mergele", "Mano mylima Uršuliukas", "Mano dukryte Uršuliukas" ir t. t., o pasira-

Rašytoja Žemaitė

A. Steponavičiaus medžio raižinys

(Nukelta į 4 psl.)

MARCEL DUPRE PRISIMINIMUI

ZENONAS NOMEIKA

Marcel Duprė, iškilioji 20 šimtmečio muzikos asmenybė: aukštos klasės vargonų profesorius, nepaprasto talento vargonų virtuosas, aukštos kvalifikacijos kompozitorius, užgeso pačioje savo garbingos karjeros aukštumoje. Pasitraukė iš gyvųjų tarpo 1971 m. gegužės 31 d. Meudon'e, Paryžiaus priemiestyje.

Mane ši žinia be galo nuliūdino, nes M. Duprė mano gyvenime ir širdyje yra užėmęs labai svarbią vietą. Tai buvo išskirtina asmenybė, kuri blizga lyg planeta danguje...

Aš turėjau privilegijos savo jaunsystės laikotarpyje praleisti 6 metus šio blizgančio genijaus globoje, semti jo išmintingas muzikalias žinias, o taip pat pajusti jo šiltą draugiškumą.

Kaip daugelis žymių muzikos pasaulio asmenybių, taip ir Duprė yra kilęs iš muzikų giminės. Jo šeima buvo pasižventusi muzikai daugiau kaip visą šimtmetį. Jo senelis (iš tėvo pusės) Aimable Duprė buvo vargonininkas Rouen mieste 1848-1885, jo senelis (iš motinos pusės) buvo vargonininkas ir choro vedėjas daugiau kaip 30 metų. Jo tėvas Albert Duprė, Guilmano mokinių, buvo vargonininkas St. Quen, Rouen'e iki 1911 metų. Jo motina Alice Duprė buvo pasižymėjusi pianiste ir violončelistė.

Jaunasis Marcel Duprė buvo "Wunderkindas". Vos 10 metų amžiaus (1896) festivaly Rouen mieste iš atminties grojo J.S. Bacho preludus ir fugas. Jau tuo metu pradėjo reikštis kaip gabus improvizatorius. Tų laikų kompozitorius Louis Vienne yra pasakojęs savo išgyvenimą, kai jis, varšą (1896) kartą užėjęs į St. Valery-en-Caux bažnyčią, žavėjosi vargoninko improvizacija laike pamaldų. Ir kaip nustebė, kai jis laukė apačioje vargoninko pasveikinti, o pasirodė 10 metų berniukas su "fūrininko" kostiumėliu. Tai ir buvo tas improvizatorius, kuriuo jis taip žavėjosi...

Jau 12 metų amžiaus Marcel Duprė buvo paskirtas tituliariu vargonininku St. Vivien-Rouen'o mieste. Jam esant 15 metų amžiaus (1901), buvo išpildyta jo pirmoji žymi kompozicija — Biblinė oratorija "Le Songe de Jacob", tekstą naudojant jo dėdės Henri Duprė parašytos poemos.

Tuo pat laiku, jis tapo labai žymiu ir iškiliu mokiniu Paryžiaus konservatorijoje, laimėdamas vieną po kito prizus: 1-mą prizą už piano skambinimą Diemer's klasėje (1907), 1-mą prizą už vargonų grojimą Guilmano klasėje (1907), 1-mą prizą už Fugą — Widoro klasėje (1909) ir Grand Prix de Rome — 1914 metais.

Dar studentu būdamas, 1906 (20 m.) Widoro buvo paskirtas kaip jo pagalbininkas Saint Sulpice bažnyčioje Paryžiuje, taip pat grodamas kaip pagalbininkas, ir Notre Dame, pavaduodamas sergantį Louis Vienne (1909 — 1922). Tituliariu vargonininku Saint Sulpice tapo 1934 metais. 1920 m. Marcel Duprė užanspaukavo savo reputaciją Paryžiaus konservatorijoje — laike 10 koncertų — iš atminties pagrojęs visus J.S. Bacho vargonų veikalus. Tai buvo jo triumfas! Paskutiniame rečitalyje pats Widoras nepasigalėjo viešo jo pagyrimo ir jį viešai išbučiavo.

Po metų jis tą seriją pakartojo Palais de Chaillot salėje. Po to prisidėjo nepaprasta karjera, kaip rečitalisto, kompozitoriaus, mokytojo. Apsiginklavęs fenomenalia technika, meistriška metodika ir dideliu improvizacijos menu, jis žavėjo, jaudino, stebino tų laikų generaciją, o taip pat ir dabartinę...

1926 m. Marcel Duprė perė-

mė iš prof. Gogout vargonų profesorius vietą Paryžiaus konservatorijoje. Vėliau, be to, dėstė ir "Ecole Normale de Musique" ir kitose mokyklose.

Tie, kurie jį, kaip improvizatorių, girdėjo St. Sulpice ir Notre Dame, žavėjosi jo pajėgumu groti visose kontrapunkto formose, jo neišsamią fantaziją, kuria jis žinojo, kaip improvizuoti jam duotąją temą. Louis Vienne rašė, kad M. Duprė žino, kaip sujungti brilantišką įkvėpimą ir turtinę harmoniją su visai moderniu stiliumi. Pats Duprė taip išsireiškė apie improvizaciją: Pirmiausia reikia analizuoti temą, nustatyti jos charakterį ir kompozicijos stilių, tai labai svarbu fugoje, kur ta pati tema kartoja-si visuose balsuose. Norėdamas būti teisingas laisvoje formoje, improvizatorius turi būti griežtos formos meistras.

Kaip rečitalistas Marc Duprė buvo žinomas trijuose kontinentuose. 1920-1925 dideliu pasisekimu koncertavo Amerikoje ir Anglijoje. 1924 metais jis buvo pakviestas atidaryman didžiųjų Philadelphia's Wanmaker Grand Court vargonų (6 klaviatūrų). Ten laike rečitalio jam buvo duotos septynios temos improvizacijai. Iš tos improvizacijos kilo jo keturių dalių Symphonie—Passion.

3 savaites prieš mirtį, būdamas 85 metų amžiaus, jo žmonos žodžiais, jis grojo paskutinį savo viešą rečitalį — Londono garsiojo Albert Hall salėje, minint 50 metų sukaktį savojo tenyškščio debiuto.

Kalbant apie M. Duprė kaip kompozitorių, reikia žavėtis tikslia kompozicine struktūra ir muzikaliu jo kūrybingumu, kokio vargonų pasaulis nežinojo nuo Bacho laikų. Jo kompozicijų išminėti šiame straipsnyje būtų neįmanoma, verta tik pasakyti, kad Duprė sukomponavo veikalų ne tik vargonams, bet ir pianui, smuikui, violončelei, solo balsams, chorui ir orkestrui su vargonais. Jo vargonų veikalam aptarti reikėtų atskiro straipsnio.

Aš asmeniškai esu didelis M. Duprė kompozicijų gerbėjas ir jas propaguoju beveik kiekviename savo rečitalyje, už ką pats kompozitorius yra man asmeniškai atsidėjęs laišku. Aš pirmasis jį pristaciau Lietuvoje, 1934 m. Kaune, pagrodamas jo Kalėdų variacijas Jėzuitų bažnyčioje. Kiek vėliau įgulos bažnyčioje savo rečitalyje pristaciau lietuvių publikai jo Symphonie—Passion.

Nors jis buvo 85 metų amžiaus, bet buvo tvirtas lyg šimtmetis ažuolas. Tačiau gyvenimas čia visuokė nėra amžinas. Ir Marcel Duprė užgeso savo karjeros aukščiausiam blizgėjime. Nors Dievo pirštas jį pašaukė, tačiau jo pėdsakai šioje žemėje liks amžiams...

30 metų, kai nebeturime prof. Volterio

Baltistas ir etnografas, gimęs Rygoje (latvių kilmės) profesorius Kaune, prof. Eduardas Volteris mirė 1941 m. gruodžio 14 d. Siemet sueina jau 30 m., kai jo nebeturime savo tarpe. Jau dėstydamas Petrapilio universitete, jis bendravo su lietuviais. Vadinėdamas po Lietuvą, rinko etnografinę medžiagą. Nuo 1918 m. apsigyvenęs Vilniuje, o nuo 1922 m. — Kaune, buvo vienas iš Lietuvos universiteto steigėjų komisijos narių, buvo Kauno miesto muziejaus vedėjas, valstybinės archeologijos komisijos pirmininkas. Yra parašęs daugybę studijų lituanistiniais klausimais ir surinkęs daug tautotyrinai svarbios medžiagos.

Kompozitorius ir vargonų muzikos virtuosas Marcel Duprė (1886. V. 3 1971. V. 31)

TOLŲ VERPETAI TVINDO NUSLŪGUSIUS DUBURIUS

(Atkelta iš 2 pusl.)

drąsybė. Tai jos išskirtina ypatybė.

Norisi dar atskirai paminėti Aldonos Matulienės pavarde. Jos moterų apdarų eskizai verti dėmesio. Ir kostiumai buvo aktims atgaiva.

Los Angeles sambūris vis atskleidina pirmenybę. Neįtikėtini reiškiniai. Algirdo Landsbergio "Paskutinis piknikas" išveišikai scenai dovanojo nūdienos žaismą.

Dalilos Mackialienės vadovaujamas sambūris yra šandien gyviausioji lietuviška sceninė sąja visoje Amerikoje. Ir jau antrą kartą Chicagoje (tiesa, be galimos konkurencijos) Los Angeles veržlumui ir triūfui pripažįstama pirmenybė. Bet ar tik tuo tasai Dramos sambūris pelno susidomėjimą? Žiūrėkit: buvo minima Lietuvos profesinio Teatro penkiasdešimtmečio sukaktis. Ir kas jį įvykį Amerikoje teatsiliepė? Vienintelis Los Angeles sambūris minėjimo vakare, t. y. 1970. XII. 19 d., šiai intencijai paruošė premjerą! Kiek tų šnekėtų, kiek rašymo, kiek dejonų dėl dramos veikalo. Los Angeles ne per garsiai paskelbė konkursą ir rungtynes laimėjusiam Algirdui Landsbergiui išmokėto pelnytą tūkstantinę. Ir ne vien praturtino savąjį repertuarą, bet ir padėjo išveišikai dramaturgijai išsiriti iš patamusių į viešumą. Šie sentimentaliūs sakiniai rašosi su malonumu, nes bent šitai norisi pagerbti kultūringumą ir gilesnę teatrui atveiką. (Tarp kitko, ir Los Angeles lietuviško sceninio veikimo apžvalga yra objektyvi ir Festivalio leidiny tuo išsiskiria.)

Minimas sambūris yra ansamblis, be talentų išsiriškiavimo. Spektaklyje išsiskiria net trys vaidybinės manieros: senamadiška, reali ir amerikinio stiliaus jaunuoliuose. Paskutinioji tikrai įdomi. Algio Zaliūno scenovazdžiai kruopštūs, rodo spektakliui meilę. Subtilensio apšvietimo stoka buvo naudingesnė rūsiui, negu pikniko aikštei. Dekora-

cijoms nepagailėta nė brangesnės medžiagos, nė jų pildymui gausių valandų.

Los Angeles sambūris, atrodo, nebijo polėkių, nesistengia kristi į emigracinį liūną. Čia, regis, glūdi ir jo pirmavimo laidas. (Nors neskaniau programoje nutelkė "muzika gitaroms ir angliškų (lietuviškų) dainų tekstai." Pildomiems dalykams bereikalinga metrika, nes tų stebuklų lyg ir nėra buvę.)

A. Landsbergis, be abejonės, pranašiausias išveivijoje dramaturgas. Gaila, kad profesoria-vimas, kitiški pragyvenimo rūpesčiai leidžia dramaturgijai laiką tik vogti. Aktualus "Paskutinis piknikas", lengvasparnis sceninis žaismas, finale rodo jo autoriaus skubėjimą, arba neišspręstą interpretaciją. Tačiau tipažas įdomus, situacijos įtikinamos. Pastatymui gal tik kiek pakankia skirtingų būdžių vaidyba.

Deja, nei vienos moters čia neišskirsiu. Tegu jos pasilieka ansamblio darnos prieglobstyje.

Bendri po antrojo festivalio refleksai. Kultūros vaizbūniškas siūlymas. Ar reikalinga kultūrinė, teatrinė politika? Miglotos atelieties svajonės

Per radiją nugirdau žinomą gydytoją visuomenininką, pasi-piktinusiai nusiskundžiantį, kad jo globojami du "teatrai" nebuvo pakviesti dalyvauti festivalyje. Kitas pilietis skaičiavo pelną ir nuostolius, aimanavo, kad nesusirinks pakankamai publikos, nors pats jį jokius vaidinimus, girdi, iš principo nesilankęs, nes tai bergždžias dolerių švaistymas. Gal buvo ir kitiškių priešfestivalinių lamentacijų. Atsiprašau, atokiau gyvendamas, nenugirdau. Man svarbiau pofestivaliniai refleksiniai įspūdžiai. Dar sykį gavau įsitikinti, kad įdomiam ar naujam spektakliui, ypač lietuviškos tematikos, žiūrovų Chicagoje nepirština. Jei veikalas pagavo dėmesį, čekaginis šlepetinis paštas jį išgarsins be jokių naujų spaudos bei per radiją būgijimų. Sudariau sąrašą, kad sava scena tautiečių

masei vis dar pasilieka miela ir laukiama. Ir nesistebiu, kad hiperbolės bei tuščiažodžiavimo, ar, berods, ir organizavimo įkarščiai daug kur sceną užmigdė. Daugelio nešiočių glostomas vaikas sprandą nusi-suka.

Pasakose ir dainose vaizbūnai vaizduojami su aiškia simpatija. Toks gerasis vaizbūnas vaidenasi man ir Kultūros fondo pirmininkas. Kaip, prakaitytą liedamas ir vos atsikvėpdamas, jis garsino savąjį festivalį. Kokių perdedamų sąvokų žodžiais ir raštais neskleidė, kiek organizacinio drąsumo parodė! Nors truputį gal ir neskanus buvo savos kultūros pigus piršimas, bet, matyt, toks jau įsigalėjo mūsųose skonis. Vaizbūnų riksmas tegu sau spiežia. Jei jau mada triumfuoja.

Festivalių rengimas gal ir nežalingas dalykas. Tačiau, greta šventiškų savaitgalių, ar nėra reikalinga kuri aiškesnė bei prasmingesnė politika: teatriniam nuosmūkiui pastimuluoti? Tos nelemtos kultūros vardan ir jos gerovei.

Rašinio pradžioje sustojęs ties Chicago's lietuvių naujokų ir pasiūles nustebti dėl kvalifikuotų, garsių, pasižventusių pajėgų gausos ir dėl tų neblogo žmonių letargo, pro miglos apkrautus rausvus akinus veiziu į ateitį. Jau gal laikas scenos žmonėms iš snaudulio pabusti, o Kultūros fondui ne vien savo kūdikėliu ir festivaliais rūpintis, bet ieškoti būdų, kaip teatrinį veikimą iš naujo visoje Amerikoje atgaivinti. (Kana-da šių atveju pagalbos, rodos, neprašo.)

Moterys yra parodžiusios iš-tvermę ir pasižventimą. Bet tas moterų festivalis jau užsibaigė. Ar nebūtų dabar vyrų eilė? Ar bent moteriškas gundymas priverstų iš snaudulio atsikelti.

ADELINE'S CARD & GIFT SHOP
Didelės pasirinkimas sveikintinių kortelių: Paramount — Gibson — Rustcraft.
Didelės lietuviškas puikų dovanų, kaip tai stiklinių statulėlių.
3456 W. 63rd St. Tel. 778-6604

GAUSEJA ŽYDU PROFESORIŲ

Amerikos žydų metraštis (1971 m.) skelbia apie daugėjantį žydų profesorių skaičių JAV-se. Šiuo metu jie sudaro 9% visos JAV profesūros personalo.

MIRĖ BUVĘS PSICHIATRU PIRMININKAS

Genevoje mirė šveicaras dr. Raymond de Saussures, 77 m., buvęs Šveicarijos ir visos Europos psichiatrų draugijų pirmininkas.

Dovanos Artimiesiems

Pigiau, geriau, greičiau.

Nežiūrint tai, kad prekių kainos nuolat visur kyla, mūsų kainos iki galo metų pasilieka tos pačios. Išnaudokite progą pasiųsdami jau dabar, dovanų siuntinuką savo artimiesiems į Lietuvą.

Siuntinys 1971 (3)

3/4 jardo puikios vilnonės angliškos kostiuminės medžiagos, 3 jardai vilnonės angliškos apsiaustui medžiagos, 1 1/2 jardo crimplene medžiagos suknelei, 1 vyriškas arba moteriškas megstukas, nailono kojines, vyriškos arba moteriškos, vilnonė gėlėta arba su ornamentais skarelė, 20 geriausių angliškų cigarečių, 1 dėžė šokolado.

Siuntinio kaina su įskaičiuotu muitu ir visomis persiuntimo išlaidomis kanuoja \$100.00

Siuntinys 1971 (4)

Itališkas nailoninis lietpaltis, gali būti vyriškas arba moteriškas, vilnonė angliška eilutei medžiaga, vilnonė medžiaga suknelei, medžiaga sijonui, 1 vyriški nailono išveiginiai marškiniai, 1 bliuskutė, šilkinė gėlėta skarelė, 1 klakaraitis, 1 dėžė šokolado.

Siuntinio kaina su visomis išlaidomis \$90.00

Taip pat, galime dadėti prie šių arba kitų siuntinių be jokių papildomų persiuntimo išlaidų, daiktus kuriuos klijantas pageidauja.

Šie yra labai vertingi ir reikalingi dalykai.

Nailoninio kailio virus apsiaustui \$30.00, vilnonės gėlėtos skarelės, \$5.00, vyriški arba moteriški nertiniai už \$12.00 arba \$18.00, nailono marškiniai \$9.00, bliuskutės \$7.00, nailono lietpalčiai \$11.00, crimplene medžiaga suknelei \$9.00, šilkinės arba nailoninės skarelės \$3.00, ilgi vilnoniai šaliai, \$10.00, komplektas moteriškų nailono apatinių \$7.00, komplektas vyriškų šiltų apatinių \$12.50. Ir kita.

BALTIC STORES, LTD.

(Z. JURAS)

421 Hackney Rd., London, E. 2. England

TELEF. — 01 - 739 - 8734

Chicago's Taupymo Bendrovė turi įvairiausių moderniai įrengtų taupymo skyrių, lengvas privažiavimas, greitas patarnavimas, net du kiemai automobiliams pastatyti, saugumo dėžutės ir kitokie parankumai. Chicago's Taupymo Bendrovė yra ne tik lietuvių sostinės, bet ir visų Amerikos lietuvių ir jų organizacijų centras. "The Presidential Room" puiki vieta organizacijų susirinkimams bei maziems banketams teikiama veitui.

6% PER ANNUM ON CERTIFICATES OF \$5000.00 OR MORE 2 Year Maturity	5 3/4% PER ANNUM ON CERTIFICATES OF \$1000.00 One Year Maturity	5% PER ANNUM ON ALL PASSBOOK ACCOUNTS
---	---	--

- ★ AR JOSŲ NAMAS YRA PER MAZAS JOSŲ ŠEIMAI?
- ★ AR JOSŲ KROSNIS PASENO?
- ★ AR VASAROS KARŠCIAMS UŽEJUS NENORETUMET KVĖPUOTI GRYNU SALTU ORU?

★ CHICAGO TAUPYMO IR SKOLINIMO BENDROVĖ duoda paskolas prieinamoms ir patogiomis išlygomis, \$500.00 ir daugiau, bet kokiems namų pagerinimams. O gal jums reikalingi pinigai kitiems reikalams? Arba gal norite įsigyti nuosavą namą, jei iki šiol jo neturite ir jums nusibodo mokėti aukštas nuomas?

BET KOKIAIS FINANSINIAIS REIKALAIŠ KREIPKITES Į

Chicago Savings and Loan Assn.

PHILOMENA D. PAKEL, Pres.

6245 SO. WESTERN AVE.

TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P.M. to 8 P.M. Tues 9 to 4. Thurs and Friday 9 to 8. Sat. 9 to 12:30

NAUJI LEIDINIAI

• **Marija Gimbutas, THE SLAVS.** Praeger Publishers, New York - Washington. Library of Congress Catalog Card Number: 73-121074. Printed in Great Britain, 1971.

Tai vėl naujas, stambus archeologės prof. dr. Marijos Gimbutienės mokslo veikalas apie priešistorinę slavų kultūrą. Kaip žinome, tos pačios, pasaulioje plačiai žinomos Praeger leidyklos 1963 m. buvo išleista panašaus pobūdžio knyga ir apie senąją baltų kultūrą "The Balts". Jos autorė buvo irgi ta pati dr. Marija Gimbutienė. Abi šios knygos išleistos knygy serijoje, pavadintoje "Ancient Peoples and Places." Knyga apie senąją baltų kultūrą buvo 286 psl., apie slavus — 240 psl.

Solidžioje knygoje apie anuos senuosius slavus randame 75 fotografijas, 48 piešinius, 15 žemėlapių, iliustruojančių kruopščiai ir giliai parašytą studiją. Ne viename knygos puslapyje autorė liečia ir slavų kaimynus baltus: lietuvius, latvius, prūsus ir kt. Knyga tik ką gauta "Draugo" knygy platinimo centre, jos kaina \$10.00.

• **LAISKAI LIETUVIAMS,** 1971 m. lapkričio mėn. Nr. 10. Lietuvių jėzuitų leidžiamas religinės ir tautinės kultūros mėnesinis žurnalas. Redaguoja Juozas Vaišnys, SJ. Redakcijos ir administracijos adresas: 2345 W. 56th St., Chicago, Ill. 60636. Metinė prenumerata \$5.00.

Pradinių lapkričio mėnesio minčių pažeria pats redaktorius. Toliau K. Gečys rašo apie sovietinę sąžinės bei tikėjimo laisvės sąvoką ir jos praktinę reikšmę. Spaudą, redaktorių, skaitytojų ir žurnalisto etiką bei laisvę užgriebia V. Kasniūnas. Duodamas Ados Karvelytės eilėraščių puslapis. Žvilganį į meną dar vis tęsia F. Jucevičius. Nemažą žurnalo dalį užpildo jo įprastiniai skyriai: Šeima, Jaunimas, Kalba, Knygos, Tėvynėje, Atgarsiai.

• **LIETUVIŲ DIENOS,** 1971 m. lapkričio mėn. Nr. 9. Redaguoja Bern. Brazdžionis. Leidžia A. Skirius. Adresas: 4364 Sunset Blvd., Hollywood, Calif. 90029. Metinė prenumerata \$8.00.

Dvi pagrindinės šio numerio temos yra Simo Kudirkos tragedijos metinių prisiminimas ir neseniai Chicagoje miręs generalinis Lietuvos konsulas dr. Petras Daužvardis. Abiejų atvejų pateikta apšviesti žodiniai ir iliustraciniai medžiagos.

• **LIETUVIŲ JAUNIMAS,** 1971 m. Nr. 4-5. Pasaulio lietuvių jaunimo informacinis laikraštukas. Leidžia Lietuvių jaunimo informacinis centras: P. O. Box 8992, Boston, Mass. 02114. Metinė prenumerata: jaunimui — auka, visiems kitiems — 5 doleriai. Visokeriopą čionykščio mūsų jaunimo bruzdėjimą apima leidinys. Technikine ir žurnalistine prasme gražiai ir įdomiai tvarkomas. Gausiai iliustruotas. Tai paties mūsų jaunimo iniciatyva atsiradę puslapiai, kuriems linkime nepritrūkti entuziazmo ir darbingo polėkio.

• **LAIVAS,** 1971 m. gruodžio mėn. Nr. 19. Religinio ir tautinio gyvenimo mėnesinis žurnalas. Leidžia lietuviai marjonai. Redaguoja kun. Kazys Barauskas. Straipsnių, šiaip pasiskaitymų ir informacinės prasme gražiai tvarkomas leidinys, redaktoriui pasitelkus įdomiai raštingų bendradarbių: P. Gaučį, kun. J. Prunskį, kun. J. Valsioną, R. Raslavičienę, Aloyzą Baroną, Danguolę Sadūnaitę ir kt.

Naujo dr. Marijos Gimbutienės veikalo viršelis

• **LIETUVOS ISTORIograFIJA,** 1971 m. spalio mėn. Nr. 1. Redaguoja Jonas Dainauskas. Leidinys yra sąrašas kai kurių veikalų Lietuvos istorijos klausimais, parengtų ne lietuvių ir per paskutiniuosius 10-15 metų išleistus ne Lietuvoje. Leidinių rūpinasi Lietuvių istorijos draugija, kurios pirm. yra dr. Juozas Jakštas, 1172 Elburn Ave., Lakewood, Ohio 44107, ir reikalų vedėja Alicija Rūgytė, 6547 S. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. 60629. Pirmas Lietuvos istoriografijos numeris yra 14 psl., suskirstytas į dvi dalis: A. Mokslinės studijos, dokumentinės apybraižos, atsiminimai ir B. Beletristika, apysakos, žurnalistinės apybraižos, populiarius pasakojimai. Leidinio išnašoje pažymima: "Pranešimai "Lietuvos Istoriografija" nemokamai siuntinėjami Lietuvių istorijos draugijos nariams. Juose bus mėginama pateikti žinias apie naujai pasirodancias knygas, darbus, studijas bei kitus leidinius lietuvių ir kitomis kalbomis."

WAGNER & SONS
Typewriters — Adding Machines — Checkwriters
Nuomola — Parduoja — Taiso
NAUJOS NAUDOTOS
Virš 50 m. patikimas pataravimas
NAUJOJE VIETOJE
5610 S. Pulaski Rd., Tel. 581-4111

ROOSEVELT PICTURE FRAME COMPANY
Manufacturers

Rankomis išpauštyti paveikslų rėmai — pritaikinti paveikslams ir skelbimams, rėmai — metalu aplieti rėmai.

2400 So., Oakley Ave., Chicago
Tel. Virginia 7-7258 - 59

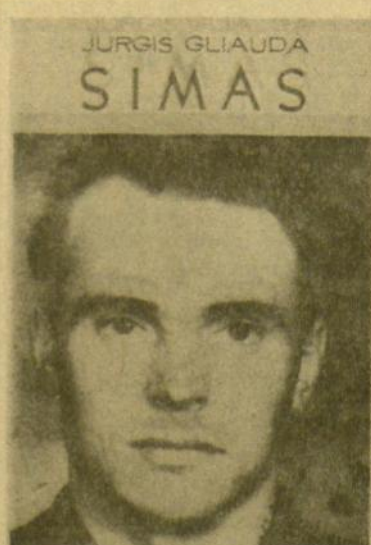
mis. Papildymus ir pasiūlymus siųskite Jonui Dainauskui, 4523 So. Francisco Ave., Chicago, Ill. 60632."

• **SKAUTŲ AIDAS,** 1971 m. spalio mėn. Nr. 8. Leidžia LSS Tarybos Pirmija. Redaguoja J. Toliušis, 7418 S. S. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636. Administruoja A. Orentas, 6840 S. Campbell Ave., Chicago, Ill. 60629. Metinė prenumerata \$5.00. Tai labiau kronikinio pobūdžio mūsų skautų žurnalas, skirtas pavaizduoti po lietuvių kolonijas plačiai išsiskleidusiai skautiškai veiklai. Ypač gausu žurnale iliustracijų. Jų yra net daugiau negu teksto. Tokiu būdu leidinys jau virsta albumu.

• **LIETUVISKOS KALEDINIŲ SVEIKINIMŲ ATVIRUTĖS.** Akademinių skautų sąjūdžio Vydūno Jaunimo fondas metal po metų atlieka gana simpatinę ir visiems reikalingą patarnaviną — išleidžia kaledinių atviručių komplektus. Visuomenei pateikia ne trafaretinių atviručių nuobodulį, bet autentišką mūsų dailininkų kūrybą. Va, ir šiemet išleido 12 atviručių komplektą, kuriame yra keturiais paveikslais atvaizduota Kalėdų šventės tema. Talkon pasitelkta du dailininkai: Vytautas K. Jonynas ir Romoj gyvenanti Sofija Pacevičienė. Atvirutės spalvotos. Dvylikos jų kaina \$1.50. Jas galima gauti, rašant ir čekius siunčiant: Vydūnas Youth Fund, Inc., c/o Mrs. D. Eidukas, 4629 S. Mozart Ave., Chicago, Ill. 60632.

• **VYTIS,** 1971 m. lapkričio mėn. Nr. 9. Lietuvos Vyčių mėnesinis žurnalas. Redaguoja Loretta I. Stukas, 1467, Force Drive, Mountaineer, N. J. 07092. Metinė prenumerata \$4.

• **FILATELISTŲ DRAUGIJOS "LIETUVA" BIULETENIS,** 1971 m. spalio - lapkričio - gruodžio mėn. Nr. 5 (149). Visais biuletenio reikalais kreiptis į Draugijos pirm. J. Zyga, 7234 S. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. 60629.

Jurgio Gildaus knygos, vaizduojančios Simo Kudirkos tragediją ir dabar išleistas anglų kalba, viršelis.

• **Jurgis Gilda, SIMAS.** Translated from the Lithuanian by Kęstutis Ciziūnas and J. Zemkalnis. Maryland Books — New York, 1971. Library of Congress Catalog Card No. 72-181052; ISBN 0-87141-042-7.

Stepo Zobarsko vadovaujamos leidyklos Maryland Books pasirūpinimas šios apie Simo Kudirkos tragediją knygos angliskąją versiją yra labai reikšmingas užmojis. Gal net reikšmingesnis, negu jos lietuviškasis debiutas. Ypač, kad angliskas jos vertimas, atrodo, atliktas labai rūpestingai, su nemaža literatūrine nuovoka. Šią knygą reikia pakartotinai perskaityti ne tik mums patiems, bet dar labiau ji tikėtų padovanoti pažįstamiems ir bendradarbiams amerikiečiams artėjančių Kalėdų proga. Ją galima įsigyti ir Drauge. Kaina \$5.00.

LITERATOROS PREMIA WHITE'UI

Rašytojas E. B. White, "The New York Time" essayistas ir autorius klasikinių veikalų vaikams: "Stuart Little" ir "Charlotte's Web", buvo apdovanotas 1971 m. JAV literatūros medaliu, su kuriuo eina ir 5,000 dol. premija. Ją teikia JAV knygų komitetas.

Žurnalistų sąjunga Lietuvoje

Okupuotoje Lietuvoje šiuo metu žurnalistų sąjunga turi 674 narius, iš kurių 600 yra baigę aukštąsias mokyklas. Gaila tik, kad jų darbas suvaržytas kompartijos kontrolės. Spalio 29 d. Vilniuje įvykusio žurnalistų suvažiavimo metu Lietuvos komunistų partijos centro komiteto sekretorius A. Barkauskas savo kalboje pabrėžė žurnalistų pareigas: "spaudos darbuotojai ir ateityje visais savo įgaliais ir talentu skirsi partijos politikos ir jos vykdomų priemonių propagandai".

Susekė vėžio virusus

Pietų Californijos universiteto profesorius dr. R. M. McAllister, talkinamas kitų mokslininkų grupės, įstengė išskirti vėžio virusus RD 114, kuriuos ir nufotografavo. Dabar mokslininkai galės juos analizuoti, susekti jų atsiradimą, ieškoti

chemikalų, kurie sulaukėtų jų augimą. Tai liečia vadinamas C tipo vėžio rūšis, kaip leukemijai, sarkomai.

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ 1972 METAIS

Walter Rask-Rasčiauskas, pasirinkti jam patogiausią kepinės laiką. Su vėliau besiregistruojančiais gali tas pats atsitikti, kas atsitiko šiais metais. Todėl patariame planuoti iš anksto ir laiku užsiregistruoti. Rašykite arba informacijų kreipkitės tokiu adresu:

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 South Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel.: (312) 238-9787

Ateinančiais metais Rasčiausko įstaiga planuoja nuvežti net 10 grupių. Ekskursijos bus po 17 ir 21 dieną. Prie jų bus galima prisijungti Chicagoje, New Yorke ar Montrealyje. Kas iš anksto užsiregistruos, tai galės

Taip pat paruošiami kvietimus giminėms atvykti į Ameriką. Teikiame informaciją keletą reikalų, ir visus pasaulio kraštus. Parūpiname bilietus ir reikalingas visas.

PETE'S AUTO REPAIR
Taisau MOTORUS, STABDŽIUS, Transmisijas Starterius, Alternatorius, Motor Tune-up, ir kitus patarimus. **PETRAS PIŠNYS, sav.** 6211 - 15 South Damen Avenue — TEL. 737 - 3988.

NAMŲ TAISYMO DARBAI

Stalams, daiktams ir visus kitus darbus atlieka lietuviai — labai prieinama kaina.

SKAMBINTI RE 7-9615

MARQUETTE PHOTO SUPPLY
IR MĖGĖJAMS

Daug sutaupysite pirkdami čia įvairių filmų foto aparatų bei jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidėdant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtą foto nuotraukų aptarnavimas. Atidara pirmą ir ketvirtą vakarais iki 9 val.

REIKMENYS FOTOGRAFAMS

3314 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. PProspect 6-8998

Nuo
1914 Metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalais visas mūsų apylinkes. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000.00

Frank Zogas, President

5%
All accounts compounded daily — Passbook Savings paid quarterly.

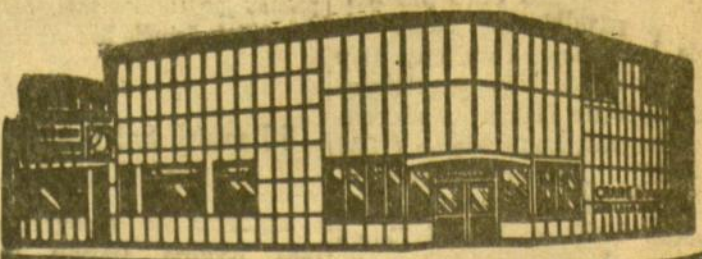
6%
2 Years Savings Certificates (Minimum \$5,000)

Naujos ANTANO MACEINOS knygos DIDIEJI DABARTIES KLAUSIMAI PRISTATYMAS

įvyks gruodžio mėn. 19 d. (sekmadienį) 3 val. popiet "Draugo" redakcijos patalpose, 4545 W. 63rd St., Chicagoj.

Naująją knygą aptars prel. Vytautas Balčiūnas, leidyklos "Krikščionis gyvenime" vedėjas. Knygos ištrauką skaitys rašytojas Česlovas Grincevičius. Antano Jasmanto — Maceinos rinktinis eilėraščių recituos poetas Kazys Bradūnas. Visą popietę praves kun. Juozas Prunskis.

Antano Maceinos knygos pristatymą rengia leidykla ir administracija "Krikščionis gyvenime", kviesdami visuomenę atsilankyti.

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
B. R. PIETKIEWICZ, Prez.

2555 West 47th Street Tel. LA 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING SPACE

6%

5%

Mokamas už dviejų Mėn. Certificatų sąskaitas Minimum \$5,000.00

Naujas ankštas dividendas mokamas už investavimo sąskaitas.

PINIGAI ĮNESTI IKI 15 D. PĖLNO NUOSIMČIUS NUO 1 D. Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 31 d.

PIRMAD. ir KETVIRTAD. 9 v. r. iki 9 v. v. ANTRAD. ir PENKTAD. 9 v. r. iki 5 v. v. ŠEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. — Trofinaid. uždaryta.

Chrysler-Plymouth Prices start at \$1915*

*\$1915, Manufacturer's suggested retail price for a Cricet available at selected Plymouth dealers. Price excludes state and local taxes, destination charges, and dealer new-car preparation charges.

AUTHORIZED DEALERS **CHRYSLER** MOTORS CORPORATION

BALZEKAS MOTORS

PLYMOUTH — FURY — VALIANT — SATELITE — STATION WAGONS
ROADRUNNER — BARRACUDA — DUSTER

Pirkite dabar, kai kainos yra žymiai sumažintos 1971 metų visiems automobiliams prieš pasirodant naujiems 1972 modeliams.

4030 Archer Avenue

Tel. — VI 7-1515

Lenkai išleido šv. Kazimiero gyvenimą

Sigmund H. Uminski. THE ROYAL PRINCE. The story of Saint Casimir. Išlo The Polish Publication Society of America, New York, 1971 m. XIII plus 146 psl. Kaina 4.00 dol.

Knyga parašyta su meile šv. Kazimierui ir su pagarba Lietuvai. Pažymima, kad šv. Kazimieras savo ilgesniuose atsilankymuose Lietuvoje tikriausiai buvo išmokęs lietuvių kalbos (40 p.). Vilnius vadinamas net Rytų Atėnais, tuo išryškinant lietuvių pažangą. Plačiai aprašomas šv. Kazimiero garbinimas išeivių lietuvių tarpe. Tvirtinama, kad Italijoje gana gausiai užtikamas vardas "Miro" bus kilęs iš "Casimiro". Apžvelgiamas netgi šv. Kazimiero kultas Belgijoje, Sicilijoje, Maltoje, pažymima, kad JAV-se apie 20 lietuvių bažnyčių yra skirtų šv. Kazimiero garbei ir 34 lenkų bažnyčios yra šv. Kazimiero vardo. Netgi pažymima, kaip šv. Kazimieras ypatingai gerbiamas ateitininkų, skautų, šv. Kazimiero seserų.

Reikšminga, kad iliustracijos parinktos iš istorinių šaltinių, pažymint jų metriką. Net ir aplankas — dail. A. Valeškos šv. Kazimiero vitražas. Naudotos net V.

Augustino nuotraukos ir eilė lietuvių šaltinių, kaip pvz. prof. Z. Ivinskio "Šv. Kazimieras".

Tačiau šis veikalas nėra grynai istorinis, o kai kurie skyriai — istorija, kai kurie — religinė beletristika ar net lenkų tautinių temų vystymas, kai imama aprašinėti, ką šv. Kazimiero mokytojas Dluogošas ir kiti galėjo pasakoti apie baltąjį erelį, apie Lenkijos praeitį ir t. t. Net ir vysk. Abramovicz knygos įžangoje pažymi, kad tai "ne tik šventojo gyvenimas, bet ir nuostabi XV šimtmečio Lenkijos istorija". Šv. Kazimieras pakartotinai vadinamas Lenkijos princu nors pažymima, kad jau popiežius Urbonas VIII dar 1636 m. paskyrė šv. Kazimiera Lietuvos globėju, o 1948 m. popiežius Pijus XII jį parinko Lietuvos jaunimo dangiškojo globėju. Idomu, kad knygoje net kai kurie tikriniai vardai vartojami lietuviškai, ne lenkškai formoj, pvz. 110 p. "Gardinas" ne "Grodno". Bet ir aplanke pažymima, kad čia yra biografinės beletristikos knyga; jos reikšmė yra ne kaip daliosios literatūros veikalas, bet kaip lenkų religinės ir patriotinės knygos savo priaugančiai kartai išeivijoje.

J. Daugl.

Šv. Kazimieras

V. K. Jonyno medžio raizgys

Kultūrinė Kronika

Lietuvė moteris išeivijos romane

Šios temos paskaitą kitą šeštadienį (gruodžio 18 d.) 8 val. vak. Chicagoje, Menės patalpoje, 2515 W. 69 st., skaitys Algirdas Titas Antanaitis. Ištraukas iš aptariamų knygų rečituos Antrojo Kaimo talkininkai ir aktorė Eglė Vilutienė.

Ši paskaita buvo skaityta ir Toronte (Kanadoje), kur iliustraciniu rečitavimu padėjo vietos studentai ateitininkai. Paskaitą rengė Lietuvių akademikų draugija.

Dabar ją išgirsti turės progos ir čikagiečiai.

50 m., kai netekome dr. J. Ralio

Dr. Basanavičiaus, dr. Pietario, dr. Kudirkos ir kitų mūsų šviesių gydytojų — literatų kelių ešes dr. Jeronimas Ralis yra miręs 1921 m. gruodžio 17 d., taigi šiemet jau sueina 50 m., kai jo neturime. Jis paliko mums svarbų kultūrinį palikimą, išvertęs į lietuvių kalbą Odiseją ir Ilijadą.

Broliai Roy ir Zoris Medvedevai

Sovietų mokslininkų kova prieš biurokratus

Du dyvynukai broliai — Roy ir Zoris Medvedevai — ryžtingai kovoja prieš biurokratų priespaudą Sovietų Sąjungoje. Roy parašė knygą "Tegu istorija sprendžia: Stalinizmo kilmė ir padariniai". Į jo butą įsibrovusi slaptoji policija KGB rankraštį konfiskavo, tačiau jis jau buvo spėjęs vieną nuorašą išsiųsti į užsienį ir jau 1972 m. pradžioje šis veikalas pasirodys

of Stalinism".

Kitas brolis — Zoris, biologas ir sociologas, neseniai išspaudos išėjusioje knygoje "A Question of Madness" (išleido Knopf leidykla) rašo, kaip jis neteisėtai buvo 19-kai dienų uždarytas į beprotnamį. Knygoje jis aprašo, kaip Sovietų psichiatrai su policija jį prievarta paėmė į psichiatrinę ligoninę, kur jam stengėsi prikergti tariamas psichines ligas: "menkas prisitaikymas prie socialinės aplinkos", "obsesinės reformuotojo iluzijos".

Laimė, Medvedevą gelbėti atsisakubino įtakingi draugai. Net ir Solženicynas paskelbė, kad sveiko žmogaus uždarymas į psichiatrinę ligoninę yra dvasinė žmogžudystė.

Įtaisas, perspėjąs artėjančią širdies ataką

Kasmet širdies ataka staigiai atima gyvybę 600,000 žmonių JAV-se. Tyrinėtojai priėjo išvados, kad širdies ataka nėra jau taip staigi — yra ženklų, rodančių artėjančią atakos pavojų. Tuo pasinaudojant sukonstruotas įtaisas, vadinamas VIDA, kuris įspėja apie širdies veikimo nereguliarumus. Šiuo aparatu širdies plakimas gali būti telefonu perduodamas elektrokardiogramai. Tas išradimas buvo demonstruotas paskutiniame JAV kovai su širdies ligomis draugijos suvažiavime. Jį išrado dr. J. W. Gofman — dirbąs radiacijos laboratorijoje Berkeley, dr. R. L. Chapman — fizikos

inžinierius ir L. D. Lawhorn — elektros inžinierius. Jie jau sudarė bendrovę Cardiodynamics, kuri balandžio mėnesį šį įtaisą rengiasi paleisti į rinką. Tas aparatas pagauna nereguliarią širdies plakimą nuo 1 iki 72 valandų prieš širdies ataką.

Tas aparatas sveria apie 5 uncijas, yra didumo kaip pusantros kortų kaladės. Jo du elektrodai pritvirtinami prie krūtinės, o pats aparatas gali būti nešiojamas kišenėje. Jokios operacijos nereikalinga tą aparatą įstatyti žmogui, bet jo kainą, bent pradžioje, didelė — apie 500 dolerių. Kai tas aparatas perduoda "aliarmo" garsą, pacientas pats tuojau tuos signalus gali telefonu perduoti gydytojui ar Egoninei išanalizuoti. Patyrimas turės parodyti, kiek tas įtaisas padės išsisaugoti nuo širdies atakų. (Jp)

G E L E S
Vestuvėms, banketams, laidotuviams ir kitokioms progoms
BEVERLY HILLS GELINCYIA
2443 W. 63rd Street, Chicago, Illinois
TEL. PR 8-0838 — PR 8-0834

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

HOME
LOANS

SAVINGS
INSURED

Serving the Lithuanian Community
37 years with personal attention.
4071 Archer Ave. (West of California Ave.)
Chicago, Illinois 60632 Tel. LA 3-8248

EUDEIKIS

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID
Laidotuvių Direktoriai
Trys Moderniškos Koplyčios
4330 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7 1741-2

Filmų įvairumai

Turgenevo "Pirmoji meilė"

STASE SEMENIENĖ

"First Love", gabaus aktoriaus Maximilian Schell surežisuotas pirmasis filmas, pagrįstas Turgenevo novele, praeitų metų Akademijos premijų skirstymuose buvo nominuotas, kaip geriausias filmas svetima kalba. Gi San Sebastian filmų festivaly 1970 m. laimėjo pirmą premiją.

Dabar filmas, rodomas Playboy teatre, yra anglų kalba. Jame pasakojama apie jauną 16 m. vyrą, vardu Aleksandrą, suvaidintą John Moulder-Brown.

Vasarodamas su savo tėvais vienoje rusiškoje vasarvietėje dar prieš revoliuciją, Aleksandras pamato vieną dieną nuostabaus grožio Binaidą (Dominique Sanda). Toji išdykaudama žaidžia tenisą su draugais pievoje. Saulės spindulių žaismingume ir pianino muzikos garsų bangavime jaunuolis pameta galvą ir įsimyli iš pirmo žvilgsnio. Zinaida, vasarajančios nusigyvenusios senos aristokratės-grafinės 21 metų duktė, turi išsą vyrišką harema iš pustuzinio adoratorių. Savo kaimyną Aleksandrą su cinišku lengvabūdiškumu jį vnyioja apie mažąjį pirštelį ir žiauriai elgiasi su juo. Ji duoda suprasti, kad jos tikroji meilė yra nežinomas, apie kurį ji nesveikai svajoja ir fantazuoja revoliuciją ir užpuolimą.

Pagaliau, Aleksandro romantiškoji idilė susiūbuoja, kai patiria, kad jo tėvas yra Zinaidos mylimas. Tylėdamas jis kenčia. Zinaida išteka už turtoolio ir, gimdydama kūdikį, miršta. Miršta ir Aleksandro tėvas. Ir taip tragiško likimo posūkiui praveria Aleksandrui duris į naujas meilės ir subrendimo, ištikimybės ir mirties sąvokas. Kas galėjo pralėkti kaip lengvas flirtavimas, tampa rimta ir gilia elegija.

Filmo didžiausioji dorybė yra Sven Nykvisto, kuris paprastai dirba su Ingmar Bergman, nuostabių puikių fotografijos. Nykvist yra vienas didžiųjų meistrų savo mene. Jis ištraukia melancholią šviesų žaidimuose ir gerai numato, iš kurio kampo iš-

gauti vaizdo efektingumą. Tačiau filme jaučiasi ištęsimas. Charakteriai yra per daug statiški, nepakeičiami nuo pradžios ligi galo nei įvykiu, nei asmenų, kurie sueina su jais kontaktan.

Debiutuodamas režisavime, Schell taipgi pastatė filmą, parašė jam tekstą ir suvaidino tėvą. Trumpa rolė pasižymi išskirtiniu apslifavimu ir kartu susiderinimu su kitais.

Brown, Aleksandro rolėje, galėjo lengvai pasimesti charakterio atvaizdavime vien dėl savo angliško grožio veidelio (panašaus nekaltumo, kaip Mark Lester "Oliver" filme). Tačiau jis tu pinklių lengvai išvengė ir parodė visą skalę pilnų ir jaudinančių jausmų. Ypač atskleidė tampus santykius su tėvu, rimtu ir saikingu vyru, cituojančiu Nietzsche pastabas apie valią ir galia.

Šioje novelėje, parašytoje prieš 111 metų (išversta į lietuvių kalbą V. Kemežio 1937 m.), Ivan Turgenev ne tik lyriškai, bet ir realistiškai žvelgia į žmogų ir gamtą. Tai mėginta išnešti ir į ekraną, kas, sakyti, sėkmingai pavyko. Filmas, nors ir sukasi apie šeštolikinio jaunuolio meilę, tačiau tik nuo 18 m. žiūrovams.

Dr. J. Adomavičiui 60 metų

Vienas iš uoliausių skleidėjų sveikatingumui svarbių žinių spaudoje ir visuomenėje — dr. Jonas Adomavičius sulaukia 60 m. amžiaus. Yra gimęs 1911 m. gruodžio 15 d. Buvo ruošiamas profesūrai Vytauto D. universitete ir jau ėjo medicinos fakulteto asistento, vyr. asistento ir lektoriaus pareigas. Daktaro laipsnį yra gavęs Tuobingeno universitete 1948 m.

• Televizijos kameromis — radarais pradedamas reguliuoti judėjimas kai kuriose Varšuvos bankryžose.

STREIKAS PASIBAIGĖ!

Padidiname mūsų personalą, kad siuntiniai būtų greičiau išsiųsti. SKUBIAI siųskite SIUNTINIUS mums ir mes viską sutvarkysime.

SIUNTINIAI — DOVANOS I USSR

SENA PATIKIMA FIRMA

Ir toliau tarnauja vis augančiai Klientūrai, yprastu tradiciniu būdu, kaip tarnavo 40 save egzistavimo metų. Jei esate vienas iš tūkstančių mūsų patenkintų klientų, dėkome jums už jūsų paramą. Jei ne, prašome išbandyti mūsų patarnavimą ir tada jūs mums dėkositė.

PASTU GAUNAMI SIUNTINIAI TA PACIĄ DIENĄ PARUOŠIAM PERSIUNTIMUI.

Naujausio katalogo ir naujausių patvarkymų kreipkitės į
GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
723 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19106
Tel. (215) - 925-3455

NEW YORK CENTRAL OFFICE
240 Fifth Avenue, New York, N. Y. 10001
TEL. (212) 725-2449

Arba į bet kurį mūsų skyriaus atstovą

PHILADELPHIA, PA. 19123 1013 N. Marshall Street WA 5-8878	MINNEAPOLIS, MINN. 55418 2422 Central Ave. N. E. (612) 788-2545
BALTIMORE, MD. 21224 3206 Eastern Avenue DI 2-2374	NEW BRITAIN, CONN. 06052 97 Shuttle Meadow Avenue Tel. 234-0829
SO. BOSTON, MASS. 02127 390 West Broadway AN 8-8764	NEW YORK, N. Y. 10003 101 First Avenue OR 4-3930
CHICAGO, ILL. 60632 4102 Archer Avenue Tel. 254-4144	OMAHA, NEBR. 68107 5524 So. 32nd Street 731-8577
CHICAGO, ILL. 60622 2242 W. Chicago Avenue BE 5-7788	PARMA, OHIO 44134 5432 State Road 749-3033
CLEVELAND, OHIO 44119 787 East 185th St. 486-1836	PITTSBURGH, PA. 15222 346 Third Avenue GR 1-3712
DETROIT, MICH. 48210 6460 Michigan Avenue TA 5-7560	ROCHESTER, N. Y. 14621 683 Hudson Avenue BA 5-5923
ELIZABETH, N. JERSEY 07201 950A Elizabeth Street 201 — 354-7608	SAN FRANCISCO, CAL. 94122 1236 — 9th Avenue LO 4-7981
HAMTRAMCK, MICH. 48212 11415 Jos. Campau Avenue 305-6350	SEATTLE, WASH. 98103 1512 N. 39th Street ME 3-1853
HARTFORD, CONN. 06103 11 Charter Oak Ave. 240-6255	SOUTH RIVER, N. J. 08882 168 Whitehead Avenue 201 — 257-2113
KANSAS CITY, KANSAS 66102 18 South Bethany AT 1-1757	TRENTON, N. J. 08611 730 Liberty Street LY 9-9163
LOS ANGELES, CALIF. 90026 2841 Sunset Blvd. 213-382-1568	VINELAND, N. J. 08380 Parish Hall West Lands Avenue 609-691-8423
MIAMI, FLORIDA 33138 6405 Biscayne Boulevard FR 9-8712	WORCESTER, MASS. 01604 82 Harrison Street 417-798-3347

Laidotuvių Direktoriai
MAZEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS MARQUETTE FUNERAL HOME

—TEVAS IR SŪNUS—
TRYs MODERNIOS KOPLYČIOS
2533 West 71st St. Telef. GROvehill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-09
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai
STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNŲ
2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410
PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401
POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911
JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139
VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpio 2-1003
LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNŲ
649 East 192nd Street South Holland
10821 South Michigan Avenue, Chicago
TEL. — CO 4-2228

REDAGUOJA ST. SEMENIENE, 6507 S. TROY ST., CHICAGO, ILL. 60629, TELEF. 925-5988

SIEKIME AUKŠTUMŲ!

Nebūkim tik instrumentai, i-vilkiti į plastines makštis, būkime gyvi žmonės su meile pulsuojančiomis širdimis! Prisiskunkime Kristaus skelbiamajai ramybei ir ją neškime kitiems. Siekiame aukštumų!

Tuo trumpu sakiniu kun. A. Zakaras (Matulaičio Namų Putname kapelionas) užbaigė paskutinę uždary rekolekcijų moterims konferenciją Cenacle vienuolyne lapkričio 14 d. Chicagoje.

Rekolekcijų vedėjas buvo tie-sus, nepataikaujantis, atviras ir uolus. Neaukštino ir negyrė tų, kurios susirinko ir nesmerkė anų, kurios neapsisprendė prisijungti. Pacioje pradžioje, penktadienio vakare, kondensuotomis mintimis atkūrė mūsų kartos tragišką pusiausvyros praradimą dėl žaibiško civilizacijos progreso, technikos išradimų gausos ir per staigaus gyvenimo būdo bei aplinkybių pasikeitimo. Mes visi mintame maistu, kuriam nespėjome pribristi. Esame neramiai susimastę, kai užkliūvame moralės, autoriteto ir laisvės klausimu. Žmogaus gyvenimas apnarpliotas problemų voratinklų. Tačiau problemas gali būti išspręstos, jei atsiremiam ir tikima paslaptimi. Tikėjimas yra didžioji paslaptis. Tikėjimo nespėjavimui, nesurasi vien protu ir jį eidamas. Dievo malonė yra kiekvieno žmogaus prigimtyje.

Priklauso, kaip žmogus apsispręs: už ar prieš. Ar ieškos aukštumų ir savo gyvenime jam Dievo skirtos prasmingos misijos žemėje įgyvendinimo ar vegetuos beprasmiškume. Ar, skrodamas gelmes, ilgės šventumo, nepasitenkins kasdienybėje, pajus savo žmogiškąjį ribotumą ir ieškos užuovijos Dievo delnuose, ar jausis patenkintas, turtėdamas žemės vertybėmis ir namais ant smėlio.

I rekolekcijas, kalbėjo kun. Zakaras, atvažiuojame ne vien sutaisyti, kas sugedę. Žmogus nėra automobilis. Reikia siekti gilyn ir aukšty. Reikia ne lopyti, bet pasikeisti. Reikia įsisąmoninti, kad mes nešiojame savyje Kristų. Kiek tai mums yra jautimas? Kiek mes jam atstovaujame? Kiek Kristus mūsų asmenimi rodomas kitiems?

Mes, tikintieji, gyvename ružavą gyvenimą: ištaigingą, gausų, perpildytą malonumais, nežinančių aukos alsuojantį neapykantą artimui ir tariamės esą pirmųjų krikščionybės amžių kankiniai. Mes esame nutolę nuo Dievo labiau negu kada nors, esame įsiurbę į save ligi apakimo. Evangelijos ir visos N. Testamentas mums yra tapęs pramoginiu pasiskaitymu, bet ne gyvenimo duona ir tiesa. Mes nenorim duoti savęs. Aukos dvasia mus gsdina, mes esame įpratę viską imti, o duoti tik labai retomis progomis arba tada, kai mums yra iš to naudos.

Esame lyg pro šalį praskriejančios planetos, instrumentai, amatininkai bei atsidavimo artimui, šeimos nariams, Dievui. Kur krikščioniškas heroizmas?

Krikščionio kelias yra aukos, savęs išsižadėjimo ir kančios kelias. Tad ar tikėjimas iš viso pri-

imtinas? Vidinis žmogaus nusiteikimas šauktė šaukia, kad visa būtų be prasmės, jei netikėtume.

Rekolekcijų vedėjas savo gausiose konferencijose davė ryškiai kontrastingą Senojo ir N. Testamento Dievo įsakymų paralelę. Mozės dešimt Dievo įsakymų ir pamokslo nuo Kalno palaiminimai. Audra, žaibai, išgastis ir ramybė, gaivinantį pavario vėsūmą, švelni Kaparnaumo žolė. Ten įsakymai, griežtumas, draudimai, čia — vidinis apsisprendimas, minties grynumas, širdies tyrumas, intencija. „Aš esu labai neturtingas, aš nemoku nė vienos dainos“ — pasakė kažkuris indėnų vadų. Žemės, turtas, nuosavybės yra apgaulingas Vakarų kultūros materialinių gėrybių garbinimas. Mes esame persunkti jo alkū. Turėtume alktį Dievo karalystės ir meilės žmogui.

Konkretus klausimas: ką laimim, jei pykstame ir nekenčiame? Ko nuostojame, jei atleidžiam ir mylime? Reikia kovoti su išsigimusiomis, klaidingomis idėjomis, bet žmogui priimti ir jam atsiverti. Paauglė meilė nesunkiai beprasmiškume, ji neša vaisių ir gausiai. Tyros širdies žmogus, be puišybės, be tuštybės, be veidmainystės kiekviename matys Dievą, ir ramybė bus jo didžioji sesuo.

Kristaus mokslo įgyvendinimas nėra tai atostoginė kelionė. Tai kentėjimų kelias ir kančios guolis. Kančia yra viena iš gyvenimo pilnaties sąlygų. Iprasmina kančia. Kenčias žmogus yra arčiausia Dievo. Tokio tvartinio atsivėrimas ir pokalbis su Tvėrėju turėtų būti intymiai artimas ir šiltas, nes Kristus paauglę save ir kentėjo už mus kiekvieną.

„Nemigo naktimis ar dienų kentėjimuose kalbėk į Kristų, atverk savo problemas, nes visa galėsi, jei Dievas bus tavėje ir su tavim“, — kalbėjo priešpaskutinėje konferencijoje rekolekcijų vedėjas.

Koplyčion rinkomės 52 moterų. Džiugu, kad šiemet dalyvavo pora studentų ir jaunesnių moterų. Pokalbio metu buvo iškeltas tėvų ir jaunuolių nesusi-

kalbėjimo klausimas. Išsivystę naudingos diskusijos ta tema besisielojančioms.

Kun. Zakaras kalbėjo kruopščiai pasirušęs ir pažėrė dar daugybę čia nesuminėtų temų ir minčių. Dviejų pilnų dienų tylos ir ramybės laikas davė progos visa tai persijoti, permąstyti ir apsispręsti, pasiryžti, sustiprėti. Tikime, kad Dievas leis vėl visom susirinkti ten pat kitų metų lapkričio pradžioje. Kviečiamos dar nedalyvavusios. Tai didelė dvasinė šventė ir atgaiva.

Dalyvės dėkingos rekolekcijų vedėjui kun. A. Zakarui už jo nuoširdžias pastangas, vedant mus į aukštumas.

Danutė Augienė

Notre Dame universitetas priims studentes

Notre Dame universitetas Indianoje, turintis 8,200 vyrų studentų, nuo ateinančių mokslo metų pradžios pradės priimti ir studentes. Pirmais metais jų priims 250, o paskiau jų skaičių numato padidinti iki 1,000. Buvo planuojama ši universiteta sujungti su studentų šv. Marijos kolegija, esančia kaimynystėje, tačiau dabar nuo šio plano dėl finansinių motyvų atsisakyta.

Sol. Janinai Salnienė B. Gustaitienė įteikia rožių puokštę LDK Birutės dr. Jos C. Chicagojos skyr. surengtame koncerte - balijue.

LDK Birutės draugijos Centrinio Chicagojos skyriaus su rengtame koncerte - balijue prie pačių birutinių suaukoto bufeto. Iš k. K. Leonaitienė, O. Andriusaitienė, L. Dainauskienė, E. Pušneraitienė, I. Kulikauskaitė, ir pirm. M. Babickienė.

Dabartinės nuotakos

Kiek daug jaunumečių nuotakų yra laukiančios motinos savo vestuvių dieną?

Anglijoje, pagal šeimos plano vimo draugiją, atsakymas yra 35 procentai.

Šiame krašte, anot dr. Paul Po penoe, Amerikos šeimos santykių instituto prezidento, yra apie ke kuriasdešimt procentų.

„Prieš dešimt metų,“ sako minimas gydytojas, „buvo 47 procentai, bet tada buvo įtrauktos 20 m. merginos“. Dabar gi nete kėjusių mergaičių, tarp 13 ir 19 metų, yra 40 procentų. Jei kitos nevertotų garsiosios piliulės, tas procentas būtų daug aukštesnis.

Vėl britų duomenimis, jaunuolės merginos kenčia daug daugiau negu vyresnės moterys nuo visokių komplikacijų gimdy mo metu.

Jų ir kūdikiai gimsta per anksti, o miršta dažnai pirmąją savaitę po gimimo.

Tos pačios draugijos nuomone, juo jaunesni vedasi, juo daugiau šansų, kad vedybos išsirs.

Jaunos vedybos, dažniausiai verčiamos neplanuoto kūdikio, yra tiesioginė priežastimi tolimes no mokslo nutraukimo.

15 proc. rūkė marihuana

Columbijos universiteto Visuomenės sveikatos mokykla pravedė visose JAV tyrimus, kiek jaunimas rūko marihuana. Nustatyta, kad 15 procentų jaunuolių tarp 12 ir 17 m. amžiaus yra rūkė marihuana. Iš jų 15 proc. net 9 proc. bandė rūkyti mažiau negu 10 kartų, 3 proc. rūkė priuolamai (nuo 10 iki 60 kartų) ir 3 proc. dažnai rūkančių (daugiau kaip 60 kartų). Mergaitės tik truputį mažiau rūkiu. Duomenys rodo, kad tabako rūkymas truputį prisideda prie linkimo ir į marihuana. Gi marihuanos rūkytojai daugiau linkę į kitus narkotikus: amfetaminus (91 proc.), barbituratus (82 proc.), LSD (62 proc.), klųjų uosytymą (33 proc.), heroiną (11 proc.).

Vytautas Kasulius

Apreiškimas (tapyba)

MOTERIS NAMIE IR VISUOMENĖJ

Savu laiku apie moteris L. Boerne rašė:

— Moteris tai horizontas, kuriame susitinka dangus ir žemė. Joje, kaip nė vienoje kitoje būtybėje, randa sau prieglaudą ir angelas, ir velnias. Pati maloniausia ir pati kilniausia moteris turi savyje šiek tiek pragaro anglių ir nėra tokios menkos moters, kuri savyje neturėtų dangaus kerteles.

Tai raiškus moters turtingos asmenybės aptarmas. Ir moteris savo darbu profesijoje, savo veikla visuomenėje, savo kūryba kas kart labiau atsiskleidžia. Jeigu seniau jauna moteris savo visą laiką turėjo skirti vaikui, o ir vėliau vis skėsdavo namų ruošoje ir virtuvėje, tai dabar mylinčios motinos papildymui talon ateina vaikų darželiai, o namų darbų

palengvinimui ir pagreitinimui — įvairūs mechaniškieji įtaisai, ir moteris turi galimybių daugiau įsistiprinti visuomenėje.

Amerikos ekonomistai, apskaičiuodami, kas bus ateityje, skelbia, kad už 10 metų JAV-se dirbančių moterų skaičius padidės septyniais milijonais ir pasieks 37,000,000 skaičių. Iš jų 4 milijonai bus dirbančių motinų. Joms bus nemaža problema — skirti būtinai reikiama dėmesį atžalynui ir ištekti laiko tarnybai. Bet daugelis tai įstengia be didelių nuostolių abiem šakoms tai atlikti.

Mes, lietuviai, galime pasidžiaugti, kad kūrybos pasaulyje lietuvė moteris plačiai dalyvauja. Zemaitės, Bitės, Satrijos Raganos papildymui talon ateina vaikų darželiai, o namų darbų

palengvinimui ir pagreitinimui — įvairūs mechaniškieji įtaisai, ir moteris turi galimybių daugiau įsistiprinti visuomenėje.

jos. Ir dabar turime visą eilę moterų profesorių, gydytojų, atsiranda net teisininkų. Džiaugiamės moterimis visuomenininkėmis. Spaudos skiltyse neretai sutinkami vardai Devenlenės, Armanienės, Rūgtytės, Vaišnienės, Sužiedienės, Samienės, Paurazienės ir daugelio kitų. Turime net pirmą moterį gen. konsulę J. Daužvardienę.

Bet vis dėlto moterų proporcija Alte, Balf, Lietuvių bendruomenėje, Vlike nėra pakankama. Tie lietuviškų sąjūdžių centrai yra atviri moterims. Jeigu jos parodytų daugiau iniciatyvos, nesunkiai galėtų užimti vietas tuose postuose. Ir tai būtų labai pagaiduotina. Savo moterišku švelnumu gal jos daugiau įnešų pozityvaus sklandumo bendruose darbuose.

J. Daugailis

AMERIKOS LIETUVIŲ R. KATALIKŲ MOTERŲ SĄJUNGA IR ALTA

A.L.R. Katalikų moterų s-ga yra daug nusipelnusi Lietuvos krašto laisvei ir gerovei. Ji daug prisidėjo prie Lietuvos nepriklausomybės atstatymo. Ji tūkstantiems lietuvių, pabėgusių nuo komunizmo, padėjo apsigyventi JAV, sudarydama jiems affedevitų, parūpindama darbą ir pastogę.

Taip pat kenčiančios Lietuvos byla ir jos žmonių vargai yra sąjungos programoje. Ji yra įsijungusi į Lietuvos laisvinimo bylą. Ji turi 3 savo atstoves Amerikos Lietuvių taryboje: Emilią Vilimaitę, Julianą Rotskį ir Oną Ivinškaitę. Altos metiniame suvažiavime, kuris įvyko lapkr. mėn. 13 d. Chicagoje, dalyvavo atstovės ir Centro valdybos išdininkė Natalija Šatūnienė viešnios teisėmis. Taip pat suvažiavime dalyvavo s-gos garbės narė Elzbieta Paurazienė, kuri atstovavo Detroit organizacijoms.

Pietų metu Em. Vilimaitė pasveikino suvažiavimą ir įteikė čekį 25 dol. A.L.R.K. Moterų s-gos vardu. Ji taip pat pasveikino suvažiavimą ir Lietuvių katalikų moterų pasaulinės organizacijos vardu, kurios atstovė yra Birutė Šlepetytė - Venskuvienė. Ji yra Tylosios Bažnyčios ir Emigrantų komisijos pirmininkė ir atstovauja Lietuvai pasaulinėje arenoje.

Altos suvažiavime mes, moterys, išgyvenome malonią staigmeną, kai Altos pirm. dr. K. Bobelis pranešė, kad Valstybės Departamentas ponį Juzę Daužvardienę patvirtino garbės generaline konsule Chicagoje. Linkime sėkmės ir ryžto, ginant Lietuvos ir jos žmonių teises.

Gėrėjomės Amerikos Lietuvių Tarybos nuveiktais dideliais darbais ir jos pirmininko dr. K. Bobelio ryžtingumu bei sumanumu. Amerikos Lietuvių tarybos vedamąją politikos liniją A.L.R.-K. Moterų s-ga vertina, ir talkininkaus pagal jos nurodomas direktyvas.

I Amerikos Lietuvių tarybos valdybą iš A.L.R.K. Moterų s-gos įeina Emilija Vilimaitė. Nuo šio suvažiavimo jau kasmet A.L.R.-K. Moterų s-ga turės vieną atstovę valdyboje.

E. V.

Bažnyčia ir revoliucija

Įvairiuose pasaulio kontinentuose, besireiškiant revoliucijoms sąjūdžiams, darosi aktuali tema — kaip Bažnyčia laikosi, susidūrusi su revoliuciniais veiksmais ir atsiradusi kraštuose, kur įvyko revoliucijos pergalė. Šią temą nagrinėja prancūzų kalba rašę autoriai F. Houtart ir Andre Rousseau, kurių knygą V. Neville išvertė į anglų kalbą ir ją išleido Orbis Books, pavadinimu „The Church and Revolution“ (1971 m., 371 psl., \$3.95).

Knygoje surinkta pati naujausia medžiaga. Iš pradžių nagrinėjama prasmė ir revoliucijos vyksmas, revoliucijos santykis su religija. Paskiau eina į atskirus revoliucijos atvejus: Prancūzų revoliucija, Prancūzų darbininkų sąjūdžiai XIX šimtmečiu, Kubos revoliucija, Vietnamo karas, revoliuciniai sąjūdžiai Pietų Amerikoje ir Pietų Afrikoje, 1968 m. ge-

gužės mėn. įvykiai Paryžiuje, pagaliau duodama sociologinė studija apie Bažnyčios laikymąsi revoliucijų atžvilgiu.

Reikia pripažinti, kad surinkta ypatingai daug medžiagos ir iš revoliucijų nešėjų ir iš Bažnyčios atstovų pusės. Duodamas ryškus aptarimas tokių asmenybių kaip Kolumbijoje žuvęs revoliucionierius kun. Camilo Torres ir k. Knyga išleista Maryknoll misijų sąjūdžio centre, bet vis dėlto reikia stebėtis, kaip ji revoliuciją vaizduoja vis kaip pažangos veiksnį. Pakartotinai kalba apie Amerikos imperializmą, bet neužsimena apie Sovietų Sąjungos agresiją net ir Čekoslovakijoje; iš knygų nematyti, kad Sovietų Sąjunga yra agresorius. Su priekaištu atsiliepia apie kai kurį laiką nebuvusius laisvus rinkimus Pietų Vietname, bet kad ten, kur komunistų revoliucija laimi, niekada nėra laisvų rinkimų, apie tai tyli; priekaištauja, kad amerikiečiai bombardavo nekarinius taikinius, bet nemini, jog komunistiniai daliniai yra išžudę tiek daug Pietų Vietnamo civiliųjų pareigūnų ir net eilinių gyventojų savo tokiuose puolimuose kaip Hue ir kitur. Panašiai yra nepelnytų priekaištų popiežiui ir Bažnyčiai.

Nors apskritai veikalas gausus informacine medžiaga, bet vis dėlto jis yra vienašališkas ir nekritiškai revoliucionierių, komunistų atžvilgiu.

J. Pr.

VIENUOLE — TEISININKĖ

Saričių vienuolyno sesuo Marija Ona Burgess, gyvenanti Trentone, N. J., buvo prisaikdinta kaip pirma advokatė tame vienuolyne. Ji taip pat prisaikdinta kaip New Jersey generalinio prokuroro padėjėja. Tai pirmas toks atsitikimas New Jersey istorijoje.